



19/20/21

MAGAZÍN DIVADLA DRAK
A MEZINÁRODNÍHO
INSTITUTU FIGURÁLNÍHO
DIVADLA SEZÓNY
2019/20 & 2020/21



19/20/21

Vážení a milí příznivci Divadla Drak,

obracím se na Vás poprvé ze stránek našeho magazínu jako ředitel Draku, přestože jsem jím už téměř dva roky. Při svém nástupu jsem se těšil, jak začneme postupně realizovat plány a cíle, které jsme si s kolegy před sebe vytyčili. Březen 2020 však naše divadlo stejně jako celou společnost postavil před docela novou a neznámou výzvu. Pandemie nemoci covid-19 zcela ochromila živou kulturu napříč nejrůznějšími uměleckými obory a žánry, přičemž oblast divadla z nich byla nejvíce tou vůbec nejpostiženější. Ontologickou podstatou divadla jako uměleckého druhu je totiž živé, fyzické setkání v místě a čase. Divadlo bez ohledu na žánr nikdy nevzniká jinak než přímo interakcí všech zúčastněných aktérů (na jevišti i v hledišti) umožněnou právě tímto fyzickým setkáním. Proto jej nelze nicím nahradit, ani ho není možné zprostředkovat pomocí žádného náhradního média. Drak samozřejmě v této situaci přesto hledal a nacházel alternativní způsoby, jak představit svou tvorbu svým příznivcům, jak s nimi neztratit kontakt a překlenout toto pro divadlo zcela ochromující období. Veškeré své úsilí jsme však vždy napínali především k okamžiku, kdy budeme znova moci přivítat diváky na našich scénách. Věřím, že následující stránky tohoto poněkud atypického vydání našeho tradičního magazínu, které výjimečně shrnuje dění v našem divadle hned ve dvou covidem pojmenovaných sezónách, Vás přesvědčí o tom, že jsme v žádném okamžiku ani trochu nezaháleli.

Zároveň snad přichází čas, kdy se svět zase začne pomalu vracet z hlavy zpátky na nohy. A spolu s tím se i chod našeho divadla musí začít vracet do normálních kolejí. Zdá se mi to jako vhodná příležitost připomenout (si), jaké jsme vlastně divadlo a jakým chceme být:

Těžitě naší činnosti a smyslu existence spočívá v tvorbě inscenací určených dětem a mládeži, které jsou si vědomy svého diváka, nepovyšují se nad něj ani se mu nepodbízejí, ale vedou s ním otevřený partnerský dialog. Jsme hrdým dědicem loutkářských tradic, a proto považujeme za jednu ze svých klíčových povinností udržovat tento odkaz živý a inspirativní a pečovat tak o další vývoj loutkářského oboru. Stejně tak se ale cítíme být součástí hnutí alternativního divadla, a právě alternativní tendence jsou trvalým zdrojem inspirace pro naši tvorbu. Tou se chceme obracet na co nejširší spektrum dětského a mladého publiku včetně specifických diváckých skupin, jakou jsou například dospívající. Tvorba pro ně je proto nedílnou součástí dramaturgie Draku.

Přijímáme ovšem i širší odpovědnost za celý obor, a proto vedle vlastní tvorby rozvíjíme spolupráci se vzdělávacími institucemi (KALD DAMU, KVD DAMU, JAMU aj.) a nezávislými soubory. Nezávislým souborům nabízíme příležitosti v rámci našeho rezidenčního programu. Klíčovými aktivitami ve vztahu k uměleckým školám jsou pak vedle dalšího jednak pravidelná mezinárodní

setkání studentů uměleckých škol Gaudeamus Theatrum spolu- pořádána s KALD DAMU a ve spolupráci s KVD DAMU projekt Klinika, nový typ školního pracoviště pro studenty uměleckých oborů.

Promyšlenou koncepcí výstavních a edukačních programů chceme našim divákům a návštěvníkům otevřít také mimodivadelní kontext a poskytovat prostor a vedení k vlastní tvůrčí seberealizaci. Naším cílem je zároveň aktivně iniciovat dialog s veřejností z řad rodičů a především pedagogů, nabízet jim a hledat spolu s nimi způsoby, jak může Divadlo Drak coby otevřená kulturní instituce podpořit jejich výchovná a vzdělávací úsilí. Nadále chceme zůstat také institucí pevně ukotvenou v mezinárodním kontextu. Mezinárodní vztahy proto hodláme dále rozvíjet jednak prostřednictvím hostování na zahraničních festivalech a scénách, jednak spolupořadatelstvím mezinárodního divadelního festivalu REGIONY.

Příjemné čtení Vám přeje a na další živá setkání s Vámi se těší

Tomáš Jarkovský
ředitel Divadla Drak

OBSAH:

- 4/ Zeď aneb Jak jsem vyrůstal za železnou oponou
- 6/ Cesta
- 8/ Šípková Růženka
- 10/ Do hajan!
- 12/ Kašparův zvěřinec
- 14/ R.U.R. 2.0
- 16/ Na cestě k divadlu iniciace
- 18/ Grotesknost a lyrika
- 20/ Na divadle mě zajímá metafora
- 22/ Z recenzí
- 26/ Možnost rozpravy
- 28/ Výstavy
- 30/ Příběh Draku 1958–2018
- 31/ A neříkej to ve škole...
- 32/ Dračí animační herna a Trojhlas
- 34/ Léto s Drakem
- 36/ Festival
- 40/ Film Vyšla hvězda nad Betlémem
- 42/ Václav Pouł
- 43/ Drak na doma
- 44/ Přehled sezón

Dear fans of Drak Theatre,

this is the first time I am writing to you from the pages of our magazine as the Director of Drak, even though I have been in this position for almost two years. When I began as Director, I was looking forward to gradually implementing the plans and goals that my colleagues and I had set out for ourselves. But March 2020 placed our theatre, just like society as a whole, before a brand new and unknown challenge. The covid-19 pandemic completely paralysed live culture across all kinds of artistic fields and genres, while the area of theatre was most likely hit hardest of them all. The ontological essence of the theatre as an artistic form is a live, physical encounter in a time and place. Regardless of the theatre's genre, it is never other than a direct interaction of all the participating actors (on the stage and in the audience) enabled precisely by this physical encounter. Therefore, it cannot be replaced by anything, nor can it be conveyed through any substitute media. Drak, of course, was still looking for and finding alternative ways to convey its work to its supporters, ways to not lose contact with them and to bridge this period, completely crippling for the theatre. However, we always focused all our efforts towards the moment when we can once again welcome audiences to our theatre. I believe that the following pages of this somewhat atypical edition of our traditional magazine, which singularly sums up the events in our theatre over two covid-marked seasons, will convince you that we have not been even a little idle at any time.

Perhaps the time is also coming when the world will slowly be getting back on its feet. And along with this, the operation of our theatre must also begin to get back on track. This seems to me a good opportunity to remind you (and us) what kind of theatre we actually are and what kind we want to be:

The focus of our activities and the meaning of our existence lies in the creation of productions intended for children and youth, productions that are aware of who their audiences are, do not look down on them or pander to them, but conduct an open dialogue with them, partner to partner. We are a proud heir to puppet traditions and therefore consider it to be one of our key responsibilities to keep this legacy alive and inspira-

tional, thereby taking care of the further development of the field of puppetry. However, we also feel that we are part of the alternative theatre movement, and alternative tendencies are a constant source of inspiration for our work. With this, we want to turn to the widest possible spectrum of child and youth audiences, including specific audience groups such as teenagers. Creating for them is therefore an integral part of Drak's dramaturgy.

Of course, we also accept broader responsibility for the entire field and therefore, in addition to our own work, we develop cooperation with educational institutions (DAMU's Department of Alternative and Puppet Theatre and Department of Drama in Education, JAMU, etc.) and independent troupes. We offer opportunities to independent troupes as part of our residential programme. The key activities in relation to art schools include the regular international meeting of students of art schools Gaudeamus Theatrum, co-organised with DAMU's Department of Alternative and Puppet Theatre, and the Clinic project, a new type of school workplace for students of artistic disciplines.

We also want to open up a non-theatrical context to our viewers and visitors and provide space and guidance for our own creative self-realisation through an elaborate concept of exhibition and educational programmes. At the same time, our goal is to actively initiate a dialogue with the public from the ranks of parents and especially teachers, to offer them and look together for ways in which Drak Theatre, as an open cultural institution, can support their efforts to raise and educate their children and youth. We also want to remain an institution firmly anchored in the international context. Therefore, we intend to further develop international relations through guest appearances at international festivals and theatres, as well as co-organising the REGIONS International Theatre Festival.

I wish you a pleasant read and I look forward to the next encounter with you in person.

Tomáš Jarkovský
Director of Drak Theatre



Zed' aneb Jak jsem vyrůstal za železnou oponou

/ The Wall

Growing up behind the iron curtain

MIRENKA ČECHOVÁ
DOMININKA ŠPALKOVÁ

Premiéra 21. září 2019 / Premiere 21 September 2019
Inscenace pro diváky od 9 let / For audiences from 9 years and up

Na motivy stejnojmenné knihy Petra Síse. Naše minulost zůstává v nás a je stále živá. Inscenace o naději, ve kterou nesmíme přestávat věřit.

Zed' je zcela ojedinělou světově ceněnou knihou, která dětem i jejich rodičům přibližuje léta 1948–1989, dobu komunismu a socialismu, kdy za železnou oponou v Československu žili, pracovali a snili obyčejní lidé. Autobiografický příběh výtvarníka, ilustrátora a autora knih pro děti Petra Síse je o poselosti hudby a malování, ovládění ideologie, těžce dějin a potřebě svobody.

Inscenace je hudebně vizuální groteskou a klade si za cíl přiblížit nejmladší generaci nelehkou dobu totality a vyvolat následnou diskusi s učiteli, rodiči nebo vrstevníky. Adaptuje celostránkové Sísovy ilustrace a černobílý komiks do mnohovrstevnaté scénické koláže, složené z animací, komiksů, dokumentárních filmových záznamů či originální hudby. Výsledkem je dynamický průřez čtyřicetiletou historií odkazující jak ke kruciálním dějinným mezníkům, tak i k hravým autobiografickým momentům nejen ze Sísova života, orámovaný autentickými rodinnými vzpomínkami obou protagonistů.

„Knížka Petra Síse je povinnou četbou pro děti (i jejich rodiče), které si myslí, že svoboda je jednoznačně daná věc.“

Václav Havel

„Je to má zpráva z minulosti a současně i varování, co by se mohlo opět stát. Zdi se stavějí pořád dál, ať je to v Izraeli, na mexické hranici, nebo v Ústí nad Labem.“ Petr Sís

Koncept, scénář, režie / Concept, script, directed by:

Mirenska Čechová, Dominika Špalcová

Hudba / Music: Martin Tvrda

Scénografie / Stage design: Jindřich Max Pavláček

Animace / Animation: Linda Arbanová

Světelný design / Light design: Jiří Šmírk

Hrají / Cast: Jasmína Piktová, Milan Hajn

Zvuk / Sound: Filip Poskonka

Světla / Lights: Tomáš Roček

Technika / Technicians: Bohumil Zelený / Josef Horvát

Vyrobeny dílny Divadla Drak / Made by Drak Theatre Workshops:

Jiří Bareš, Hana Kopová, Michaela Kudelková, Štěpán Uherka

Based on a novel of the same name by Petr Sís. Our past remains inside of us and still alive. A performance about a hope which cannot be given up.

The Wall is an extraordinarily unique and world-acclaimed book, which shows both children and adults the years of 1948–1989, the age of communism and socialism, where many people lived, worked and dreamed behind the Iron Curtain in Czechoslovakia. The autobiographical story of the artist, illustrator and author Petr Sís tells a story of music and painting passion, of ideologies, the burden of history and the need for freedom.

The theatre production based on the book The Wall is a musical and visual grotesque dealing with utterly non-grotesque past, told by from the perspective of a boy who loves colours, but not grey shades, adores music but not fearful silence, believes in dreams and is full of hope. Using visual arts, music, animation, comics, puppetry and playful performing, the makers of the show try to mediate the experience of children's perception. They also want to provide the youngest generation with a closer understanding of the uneasy totalitarian times and to initiate further discussion with teachers and parents regarding issues of oppression and freedom. The autumn of 2019 marks the 30th anniversary of the Velvet Revolution. Our production wants to contribute to its intergenerational understanding and to highlight such a seminal milestone of Czech history. The performance focuses on the interactivity between acting and animation.

“The book by Petr Sís is compulsory reading for children (and their parents) who believe that freedom is simply for granted.”

Václav Havel

“It is my testimony as well as a warning of what could happen again. People still keep building walls, be it in Israel, on the Mexican border or in Ústí nad Labem.” Petr Sís



Cesta / The Journey

**TOMÁŠ JARKOVSKÝ
JAKUB VAŠÍČEK**

Premiéra 15. listopadu 2019 / Premiere 15 November 2019
Inscenace pro diváky od 13 let / For audiences from 13 years and up

Inscenace o větru ve vlasech. Hudebně-divadelní jam session inspirovaná fenoménem iniciační cesty procházejícím historií americké literatury od Marka Twaina přes Jacka Londona, Jacka Kerouaca až ke Cormacu McCarthymu.

Náš hrdina (pojmenovali jsme ho Jack na upomínce dvojice tuláků-literátů London–Kerouac) je student literatury, který má ale teoretizujícího a od reality i tvorby odřízeného studia po krk. A stejně tak spořádaného života ve městě a výhledu na nalajovaný život v duchu amerického snu. Tak se této přítomnosti a budoucnosti rozhodne utéct, sbalí se a vydá se na stop. U krajnice potkává svůj protiklad, Hucka (na upomínce Huckleberryho Finna, prvního slavného vagabunda americké literatury), tuláka bez domova, bez závazků, bez plánů. Jako třetí do party pak k nim ještě přibude Carolyne, která na cestu utekla před svým snoubencem a blížící se svatbou. Ti tři se tedy vydávají na cestu a za její cíl si volí San Francisco – nejzápadnější výspu a město s pověstí svobodného ráje. Ale o cíl tu zase tak moc nejde. Důležitější je cesta samotná a její smysl nespočívá v cíli, nýbrž v pohybu.

Scénář / Script: Tomáš Jarkovský, Jakub Vašíček
Režie / Directed by: Jakub Vašíček
Scéna / Stage design: Kamil Bělohlávek
Kostýmy / Costumes: Tereza Vašíčková
Hudba / Music: Daniel Čámský
Hrají / Cast: Milan Hajn, Dominik Linka, Jazmína Piktovová, Luděk Smadiš, Milan Žďárský, Pavel Černík, Jan Čipčala, Jiří Vyšohlíd

Zvuk / Sound: Josef Kořínek / Jan Tomáš
Světla / Lights: Libor Petr
Technika / Technicians: David Ledvinka, Jan Čipčala
Vyrobyly dílny Divadla Drak / Made by Drak Theatre Workshops:
Jiří Bareš, Hana Kopová, Michaela Kudelková, Štěpán Uherka

A theatrical road movie about a journey which is itself a destination.

The original The Journey production explores the theme of a journey of initiation that is present in American literature from Mark Twain and Jack London, through Jack Kerouac to Cormac McCarthy and its aim is to mediate this phenomenon (described e.g. by Joseph John Campbell) to contemporary coming-of-age audiences.

Our hero (we call him Jack, referring to the duo of vagabond-authors London-Kerouac) is a literature student fed up with overly theoretical studies completely detached from real life and creativity. He is sick of conformist city life and predictable prospects rooted in the American dream. So, he decides to escape such a present and future: he packs his stuff and hits the road. Hitchhiking, he meets his counterpart, Huck (echoing Huckleberry Finn, the first famous vagrant in the history of American literature), a free-spirited, spontaneous homeless tramp. The two are joined by a third member – Carolyne, a girl who is running away from her fiancé and the upcoming wedding.

The three set out for San Francisco – the westernmost outpost with the reputation of free paradise. Via the drivers giving them lifts, they experience a rich portrayal of society. They encounter the pragmatism of an insurance agent, explicit racism of a Southern farmer, proud patriotism of a veteran, and pensive fatalism of a Native American descendant. Simultaneously, they experience alcohol and drug intoxication; they develop erotic relationships as well as a firm spiritual bond which makes them determined to spend their entire life on the road. But what was at first playful shenanigans turns into dangerous balancing on the edge of self-destruction and the law. When they cross this line, they find themselves in prison for a short time, where they meet an old hobo – an image of their own possible future. This experience affects each of them differently, which ultimately leads to their separation. Therefore, they never reach San Francisco (which becomes their unfulfilled dream destination). Carolyne returns to her fiancé, Huck continues in his wanderings, whereas Jack sets out for a different, symbolic journey – a journey of his own creativity.



Šípková Růženka / Sleeping Beauty

TOMÁŠ JARKOVSKÝ
JAKUB VAŠÍČEK

Premiéra 5. září 2020 / Premiere 5 September 2020
Inscenace pro diváky od 6 let / For audiences from
6 years and up

Zlá sudička nedostala od královského páru pozvánku na křtiny jejich dcery Růženky. Protože je to ale sudička vytrvalá, nenechá se tím odradit a snaží se za každou cenu dostat dovnitř jinak. Podaří se jí to? Kdo zná tento staletími prověřený pohádkový příběh, ten dobře ví, že ano. Naše inscenace jej vypráví jako maňáskovou grotesku o neodbytnosti osudu, který když vyhodíte dveřmi, vrátí se vám oknem. A to doslova. Vedle sudiček zlých jsou ale naštěstí také sudičky hodné. A po světě se navíc potuluje spousta princů hledajících štěstí, kteří jsou připraveni zakleté princezny ve vhodnou chvíli vysvobodit.

Inscenace vycházející z klasických pohádkových námětů jsou nedílnou součástí dramaturgie Divadla Drak. Po úspěšné a oceňované inscenaci O bílé lani či novější O zlaté rybce se

nyní na repertoáru Draku po dlouhých letech znova objevuje také inscenace inspirovaná jednou z vůbec nejslavnějších klasických pohádek, Šípkovou Růženkou. Tento známý příběh o krásné královské dceři stížené kletbou se dočkal bezpočtu zpracování od nejrůznějších tvůrců, které provokuje svou metaforičností a obrazivostí, a pro loutkové divadlo je jako stvořený. Díky své vrstevnatosti navíc dokáže oslovit jak diváky v raně školním věku, tak i ty starší.

Scénář / Script: Tomáš Jarkovský, Jakub Vašíček

Režie / Direction: Jakub Vašíček

Scéna / Stage design: Kamil Bělohlávek

Kostýmy / Costumes: Tereza Vašíčková

Loutky / Puppets: Tereza Vašíčková

Hudba / Music: Daniel Čámský

Dramaturgie / Dramaturgy: Tomáš Jarkovský

Hrají / Cast: Pavla Lustková, Jan Popela, Milan Žďárský,

Petr Seiner, Jan Čipčala, Pavel Černík

Zvuk / Sound: Jan Tomáš

Světla / Lights: Libor Petr

Technika / Technicians: Petr Seiner, Jan Čipčala

Vyrobeny dílny Divadla Drak / Made by Drak Theatre

Workshops: Jiří Bareš, Hana Kopová, Michaela Kudelková,

Štěpán Uherka

An evil fairy is not invited to be a godmother to an infant princess. Yet, the fairy is not to be discouraged and keeps attempting to reach the baptism at any cost. Will the fairy succeed? The readers familiar with the story know that she will. Our production tells the story as a puppet slapstick about the inevitability of faith, when you literally show it out of the door and it will return through the window. However, besides evil fairies, there are also good ones. The world abounds with princes seeking fortune and ready to set free cursed princesses.

Our production is based on classic fairy-tale themes, which are a traditional dramaturgical part of Drak Theatre's repertoire. Following the success of acclaimed productions like The White Doe and The Golden Fish, Drak has revived one of the most classic stories, Sleeping Beauty, after many years. The well-known tale of a beautiful cursed princess has seen many adaptations by various artists. Its provoking metaphors and imagery seem perfectly suited for puppet theatre. Moreover, its multi-faceted nature is attractive not only for school-aged audiences.





Do hajan! /Bedtime!

VERONIKA POLDAUF
RIEDLBAUCHOVÁ

Premiéra 26. září 2020 / Premiere 26 September 2020
Inscenace pro diváky od 3 let / For audiences from 3 years
and up

Autorská inscenace režisérky Veroniky Poldauf Riedlbauchové určená dětem od tří let stojí na pomezí poetického fyzického divadla a klaunské grotesky. Vychází z všem dobře známé situace, kdy už by děti měly jít spát, ale najednou v sobě objeví netušenou zásobu energie a zjištují, že se jim ještě ani trochu spát nechce. To vše k pramalé radosti tatínka, který si maloval, jak je bez problémů uloží do postele.

Riedlbauchová absolvovala režii na KALD DAMU pod vedením prof. Josefa Krofty a následně studovala fyzické herectví na Institut del Teatre v Barceloně. A právě poetické fyzické divadlo se stalo těžištěm její tvorby, v poslední době především ve spolupráci se skupinou Bratří v tricku, s nimiž vytvořila trio úspěšných a oceňovaných inscenací Plovárna, Funus a Lov. Vedle toho se věnuje také operní režii, choreografii či tvorbě komponovaných pořadů hudby a poezie.

Námět / Based on idea by: Veronika Poldauf Riedlbauchová,
Marianna Stránská

Režie a choreografie / Directed by, choreography:
Veronika Poldauf Riedlbauchová

Scénografie / Stage design: Marianna Stránská
Hudba / Music: Jan Čtvrtník

Dramaturgie / Dramaturgy: Tomáš Jarkovský
Světelný design / Light design: Michal Kříž

Hrají / Cast: Petra Cicáková, Luděk Smadiš, Dominik Linka

Zvuk / Sound: Filip Poskonka / Šimon Ženíšek

Světla / Lights: Tomáš Roček

Technika / Technicians: Šimon Ženíšek / Roman Pěnička

Vyrobitely dílny Divadla Drak / Made by Drak Theatre

Workshops: Jiří Bareš, Hana Kopová, Michaela Kudelková,
Štěpán Uherka

An original production bordering on poetic physical theatre and clownery by the director Veronika Poldauf Riedlbauchová. Suitable for audiences from three years. The production builds on the well-known moment when children should go to bed, but suddenly they discover an unexpected surge of energy and do not want to go to sleep at all, with their father naively thinking how smooth this would be.

Riedlbauchová graduated from theatre direction at KALD DAMU under the supervision of Professor Josef Krofta. Consequently, she studied physical acting at Institut del Teatre in Barcelona. It is poetic physical theatre which is at the crux of her oeuvre – most recently her collaboration with the Bratří v tricku troupe. Together they have devised a trinity of highly acclaimed productions: Plovárna (Riverside), Funus and Lov (Hunting). On the side, Riedlbauchová is engaged with opera directing, choreography or devising productions fusing music with poetry.





Kašparův zvěřinec /Kašpar's menagerie

BLANKA JOSEPHOVÁ
LUŇÁKOVÁ

Premiéra 5. června 2021 / Premiere 5 June 2021
Určeno divákům od 3 let / For audiences from 3 years and up

Návrat legendárního Kašpara na jeviště Draku v loutkové veselohře pro nejmenší

Z tradičního lidového loutkářství čerpá inspiraci inscenace Blanky Luňákové, režisérky a autorky v jedné osobě, a přivádí na jeviště postavu slavnou a proslulou: Kašpara. Kašpar je „známá firma“, ví se o něm, že kamkoli zavítá, tam není nouze o legraci. Protože je to však nejenom chlapík veselý, ale taky vykuk a filuta, je jasné, že to s tou legrací nebude jen tak. Tentokrát má namířeno do lesa, aby zvířátkům, která tu žijí, nabídlo spoustu lákavé zábavy. Medvěd Brtník je šťastný, že má konečně kamaráda, všichni se radují a dovadějí. Nikoho nenapadne, že Kašparovy úmysly možná nejsou tak úplně čisté...

Říká se, že v nejlepším se má přestat – to se ale zajíčkovi, lišce, krtekovi ani dalším rozdováděným lesním obyvatelům vůbec nechce, a tak se dostanou do pořádné šlamastyky. Taky se ale říká, že všechno zlé je pro něco dobré. Díky prožitému dobrodružství zvířátko pochopí, že nemusí být všecko takové, jak se na první pohled zdá, a že pravý kamarád je ten, komu na nás doopravdy upřímně záleží.

Výprava Ireny Marečkové vychází z klasických maňáskových veseloher, umožňujících hercům a jejich loutkám pořádně se vyřádit způsobem zdánlivě neslučitelným – drsně a něžně zároveň.

Scénář / Script: Blanka Josephová Luňáková

Režie / Directed by: Blanka Josephová Luňáková

Výprava a loutky / Stage design and puppets:

Irena Marečková

Hudba / Music: Jiří Vyšohlíd

Dramaturgie / Dramaturgy: Daniela Jirmanová

Asistent režie / Director's assistant: Jan Popela

Hrají / Cast: Petra Cicáková, Pavla Lustyková,
Jan Popela, Luděk Smadiš, Petr Seiner

Světla / Lights: Libor Petr

Zvuk / Sound: Šimon Ženíšek

Technika / Technicians: Petr Seiner

Vyrobyly dílny Divadla Drak / Made by Drak Theatre

Workshops: Jiří Bareš, Hana Kopová, Michaela Kudelková,
Štěpán Uherka

Spolupráce na výrobě / Production cooperation: Dominik
Linka, David Ledvinka, Šimon Dohnálek, Edita Valášková

The return of the legendary Kašpar to the Drak stage in
a puppet comedy for young children.

The production from Blanka Luňáková, both the director and
the author, drew inspiration from traditional folk puppetry
and brings to the stage a famous and celebrated character:
Kašpar.

Everybody knows that wherever Kašpar goes, fun is sure to
follow. Since he is not only a merry little lad, but also a fox
and a joker, there is no doubt that there will be more than just
fun. This time he is heading to the forest in order to offer
loads of enticing entertainment to the animals living there.
Brtník the bear is happy to finally have a friend, All the animals
are happy and having fun. Nobody suspects that Kašpar may
not have the purest of intentions...

It is said that you should quit while you're ahead, but the
rabbit, fox, mole and other high-spirited denizens of the forest
want none of that, and they get into quite a mess. But it is
also said that every cloud has a silver lining. Thanks to their
adventures, the animals come to understand that not every-
thing may be as it seems at first, and that a true friend is one
who truly cares about you.

The stage design by Irena Marečková is based on classic
puppet comedies, enabling the actors and their puppets to
really express themselves in what may appear to be an in-
compatible manner: both tough and tender at the same time.



R.U.R. 2.0

TOMÁŠ JARKOVSKÝ
ANTONÍN ŠILAR
JAKUB VAŠÍČEK

Premiéra 12. června 2021 / Premiere 12 June 2021
Určeno divákům od 9 let / For audiences from 9 years and up

Autorská inscenace na motivy divadelní hry Karla Čapka

Co by se stalo, kdyby se podařilo zcela nahradit lidskou práci stroji? Jak by se to podepsalo na člověku samotném? Co by z jeho lidství vlastně zbylo? Neztratilo by tím lidstvo jeden ze základních smyslů své existence?

Již před sto lety si Karel Čapek ve svém dramatu pohrával s myšlenkou o vynálezu biologického stroje podobného člověku, jehož úkolem bylo nahradit lidskou práci, tedy robotu. Odtud také pramení jeho název, který pro autonomní stroje zdomácněl ve všech světových jazycích – robot. A je fascinující, nakolik se otázky nastolené Čapkem před sto lety bezprostředně dotýkají naší současnosti, ale zejména blízké budoucnosti, ve které bude dáno dospívat a žít nastupující generaci, na kterou především se obrací naše inscenace. R.U.R. 2.0 není interpretací původního dramatu, ale rozehrává jeho ústřední myšlenku ve zcela nových souvislostech. Za tímto účelem jsme ve Studiu Divadla Drak vystavěli laboratoř, kde se můžete stát svědky jedinečného experimentu. Jeho cílem není nic jiného, než pokusit se za pomoci prostředků typických pro drakovskou tvorbu přivést Čapkovy roboty opět k životu a znova hledat odpovědi na otázky položené v jeho díle.

Námět / Based on idea by: Karel Čapek
Koncept / Concept: Tomáš Jarkovský, Jakub Vašíček,
Antonín Šilar
Scénář / Script: Tomáš Jarkovský, Jakub Vašíček
Režie / Direction: Jakub Vašíček
Scéna / Stage design: Antonín Šilar
Kostýmy / Costumes: Tereza Vašíčková

Hudba / Music: Daniel Čámský
Pohybová spolupráce / Motion cooperation:
Dora Sulženko Hošťová
Dramaturgie / Dramaturgy: Tomáš Jarkovský
Hrají / Cast: Šimon Dohnálek, Barbara Jarkovská Humel,
Dominik Linka, Edita Valášková, Milan Hajn, Milan Žďárský,
Pavel Černík, Jan Čipčala, Jan Tomáš, Jiří Vyšohlíd
Voiceover: Daniel Čámský, Tomáš Jarkovský

Světlo / Lights: Tomáš Roček
Zvuk / Sound: Filip Poskonka / Šimon Ženíšek
Video a pilotáž / Video and piloting: David Ledvinka
Technika / Technicians: David Ledvinka,
Pavel Černík, Jan Čipčala
Produkce / Production: Barbora Kalinová, Martina Štětinová
Grafický design / Graphic design: Jindřich Max Pavláček
Vyrobeny dílny Divadla Drak / Made by The Drak Theatre
workshops: Jiří Bareš, Štěpán Uherka, Michaela Kudelková
a Hana Kopová

An original production on the motifs of Karel Čapek's play.
One hundred years ago, Karel Čapek, in his play R.U.R., played with the idea of a human invention similar to a biological machine, whose task is to replace human work. This is also where the name for the autonomous machine, the robot, found its way into all world languages. These days the idea of an artificially-created intelligence is not just a theme for sci-fi, but a real phenomenon, whose development is advancing faster and faster. At the same time, we are witnesses to how the character of human work is changing, a significant part of which looks like it will be expendable in the future. But if human work would be replaced entirely, what would be the effect on mankind itself? What would actually be left of humanity? Wouldn't mankind lose one of the basic meanings of its existence?

It's fascinating how many questions posed by Čapek a hundred years ago not only apply to our present day, but especially to the near future, in which the generation, to which our production primarily turns, will grow up and live. R.U.R. 2.0 is not an interpretation of the original play, but plays out its central theme in brand new contexts. For this reason, we created a laboratory in Studio Drak Theatre, where you can witness a unique experiment. Its goal is nothing less than trying to bring Čapek's robots back to life using means typical for Drak creativity, and to once again answer the questions posed in his work.



Na cestě k divadlu iniciace / The journey to theatre initiation

První projektem Divadla Drak určeným adresně pro dospívající publikum byl cyklus inscenací režiséra Jakuba Krofty nazvaný Vyskočit z dětství, jenž byl ve své době naprostě jedinečným dramaturgickým počinem a jehož jádro tvořila trojice různorodých inscenací: Alenka zamilovaná (2004), autorská inscenace inspirovaná legendární knihou Lewise Carrola, Tajný deník Adriana Molea (2006) podle bestselleru Sue Townsendové a Carmen 20:07 (2007) přepracovávající Bizetovu slavnou operu. K těm ještě později přibyly inscenace Čekání na sedmou vlnu (2009) a Pedrolínův sen (2011). Dospívajícím divákům byl určený také výjimečný krátkodobý interaktivní projekt Dominiky Špalkové, Ondreje Spišáka a Tomáše Žížky Labyrint světa a ráj srdce podle Jana Amose Komenského (2015). A inscenace Cesta v Draku nyní otevří nový cyklus inscenací pro toto publikum, s nímž v dramaturgií divadla dlouhodobě počítáme.

Dospívající považujeme s režisérem Jakubem Vašíčkem za možná nejinspirativnější a zároveň pohříchu nejvíce opomíjenou diváckou skupinu, která se často ocítá stranou zájmu jak divadel určených dětem a mládeži, tak divadel hrajících primárně pro dospělé. Přitom právě v tomto životním období se formuje jak lidská osobnost obecně, tak s ní spojený okruh zájmů. Jinými slovy, v tomto období se mimo jiné rozhoduje o tom, bude-li hrát umění či specificky divadlo nějakou roli v budoucím životě mladého člověka. Bude-li k němu citlivý, bude-li ho považovat za pro sebe potřebné a bude-li pro něj jako žánr atraktivní. Navzdory tomu však náctiletí chodí v současnosti do divadla z valné části spíše z donucení a není se jím co divit. Často jsou jím totiž buď nabízeny tituly a téma působící příliš dětsky (a co může být pro dospívajícího horšího),

protože jsou obvykle určeny i pro mladší publikum, nebo běžná produkce pro dospělé, která se však nijak specificky nezabývá právě jejich životní situací, jejich strachy, bolestmi, nejistotami či tužbami. Na cyklu inscenací, které jsme připravovali pro plzeňské Divadlo Alfa (Hamleteen, Ostře sledované vlaky, Gazdina roba), jsme si však ověřili, že pokud je divadlo s těmito diváky schopno mluvit jejich jazykem o jejich starostech, rázem se z akademické, povinné nudy stává živoucí setkání navzájem se respektujících a sobě naslouchajících partnerů obohacující jak diváky, tak tvůrce samotné. Ti první najednou ke svému překvapení zjišťují, že divadlo nemusí být jen obstarožní pseudozábava pro dámy v róbách a pány v oblecích. A ti druzí zase poznávají, že mladé publikum je při vší své nesmlouvavosti či možná právě díky ní mimořádně inspirativní. Klíčovým slovem je tu pojem iniciace. Ta totiž s sebou nese zvýšenou citlivost, ať už je či není jakkoli maskována, která je zase živnou půdou pro drama a emoci. Oslovujeme diváka, který obdobím iniciace prochází, o iniciaci chceme hrát a zároveň věříme, že mu tím ve vztahu k divadlu a umění vůbec připravíme iniciační zážitek.

Volba námětu pak na tuto úvahu přímo navazuje. Cesta je autorskou inscenací založenou na motivu iniciační cesty, která se táhne americkou literaturou od Marka Twaina a Jacka Londona, přes Jacka Kerouaca, až ke Cormacu McCarthymu. V narratologii a srovnávací mytologii je hrdinská cesta, neboli tzv. monomýtus, společnou šablonou široké kategorie příběhu vypravujících o hrdinovi, který podniká dobrodružství, dostává se do mezních krizových situací, aby v rozhodující chvíli zvítězil a poté se vrátil domů proměněný prožitou zkušenosí. V americké literatuře zase autoři dlouhodobě pracují s fenoménem tuláctví. Tuláci stojí mimo hlavní společenský proud, svým životním stylem se protiví obecně sdíleným společenským hodnotám nebo je přinejmenším ignorují. Za praotce literárních tuláků v tomto smyslu považujeme Twainova Huckleberryho Finna. Twain pak svým dílem bezprostředně inspiroval jiného autora dobrodružné a tuláckým prodchnuté literatury Jacka Londona, který byl zase důležitou inspirací pro Jacka Kerouaca, autora legendárního románu On The Road (česky Na cestě), jenž se stal literárním manifestem hnutí beat generation. A stopy tohoto fenoménu se dají v americké literatuře sledovat i dál až do současnosti.

Hranice mezi cestou k sobě a naopak útěkem od sebe samého je přinejmenším zpočátku velmi nejasná a ne každá cesta také vede k cíli. Stejně tak ne všechno, co v životě děláme, musí mít nějaký předem stanovený účel. I ztrácení se na vlastní cestě, bloudění, objevování nových směrů nebo jenom prodlévání může být užitečné a obohacující. Dnešek je zásadně orientován na výkon a výsledek, proto považujeme za užitečné se s dospívajícími diváky divadelně trochu zatoulat a ukázat, že nevědět kudy kam a co se sebou je přirozená životní situace, do níž se čas od času dostane každý. Nebo přinejmenším každý, kdo přemýší.

Náš hrdina (pojmenovali jsme ho Jack na upomínce dvojice tuláků-literátů London–Kerouac) je student literatury, který má ale teoretizujícího a od reality i tvorby odtrženého studia po krk. A stejně tak spořádaného života ve městě a výhledu na nalajnovaný život v duchu amerického snu. Tak se této přítomnosti a budoucnosti rozhodne utéct, sbalí se a vydá se na stop. U krajnice potkává svůj protiklad, Hucka (na upomínce Huckleberryho Finna, prvního slavného vagabunda americké literatury), tuláka bez domova, bez závazků, bez plánů. Jako třetí do party pak k nim ještě přibude Carolyne, která na cestu utekla před svým snoubencem a blížící se svatbou. Ti tři se tedy vydávají na cestu a za její cíl si volí San Francisco – nejzápadnější výspu a město s pověstí svobodného ráje. Prostřednictvím řidičů, kteří je vezou, se před nimi otevírá pestrý obraz společnosti. Setkají se s pragmatismem pojíšťovacího agenta, otevřeným rasismem jižanského farmáře, hrdým vlasteneckým válečného veterána či zádumčivým fatalismem potomka původních amerických obyvatel. Na cestě zažijí alkoholové i drogové opojení, vzniknou mezi nimi erotické vztahy a zároveň i pevné duševní pouto, které je vede k odhodlání strávit na této společně cestě celý život. Jenže původně rozverné třeštění časem přeroste až v nebezpečné lavírování na hraně sebezničení i zákona. Když tuto hranici přestoupí, ocitnou se na krátkou dobu ve vězení, kde se setkávají se starým vandrákem – obrazem jejich vlastní možné budoucnosti. Tento zážitek si zpracuje každý z nich po svém, což vede k tomu, že se trojice rozdělí a do San Franciska nedojede (to tak zůstává nedosaženým cílem, snem, o němž je možné snít dál). Carolyne se vrádí ke svému snoubenci, Huck pokračuje ve svých toulkách a Jack se vydává na novou – symbolickou – cestu vlastní tvorby.

Tomáš Jarkovský, dramaturg inscenace

The production of *The Journey* in Drak opens a new cycle of productions for this audience, with which we have been counting on for a long time in the theatre's dramaturgy. The director Jakub Vašíček and I consider teenagers to be perhaps the most inspiring and at the same time the most neglected audience, which often finds itself outside of the interest of theatres meant for children and youth and of theatres playing primarily for adults. Meanwhile, it is in this period of life that both the human personality in general and the related circle of interests are formed. In other words, in this period, it is decided, among other things, if art or theatre plays a particular role in a young person's future life. If it is sensitive to him, if it considers him necessary for itself and is attractive to him as a genre. The key word for us is the concept of initiation. That brings with it increased sensitivity, whether or not it is masked in any way, which is a breeding ground for drama and emotion. We are addressing a viewer who is going through a period of initiation, we want to act about the initiation and at the same time we

believe that in relation to the theatre and art in general, we will prepare an initiation experience.

The choice of the theme is then directly linked to this consideration. *The Journey* is an original production based on the theme of the journey to initiation, which permeates American literature from Mark Twain and Jack London, to Jack Kerouac and Cormac McCarthy. In narratology and comparative mythology, the heroic path, or the "monomyth", is a common template of a broad category of stories telling about a hero who is undertaking adventures, getting into trouble, crisis situations, only to win at a decisive moment, and then returns home transformed by the experience. In American literature, authors have long been working with the phenomenon of vagrancy. The vagrant stands outside the mainstream of society, their lifestyle is opposed to, or at least ignores, generally shared social values. The border between the journey to oneself and, on the contrary, the escape from oneself is, at least initially, very unclear, and not every journey also leads to the destination. Similarly, not everything we do in life must have a predetermined purpose. Even losing yourself on your own journey, wandering, discovering new directions, or just tarrying can be useful and rewarding.

Our hero Jack is a literature student who is sick and tired of his theoretical studies, detached from reality and creativity. He meets his counterpart, Huck, a vagrant without any home, any ties, any plans, at the side of the road. Carolyne, who is on the run from her fiancé and her upcoming wedding, will also join their group. And so, the three set out on their journey and choose San Francisco as their destination – the westernmost promontory and a city with a reputation as a free paradise. A colourful picture of society emerges through the drivers who give them a lift. At the same time, they will experience alcohol and drug intoxication along their journey, erotic relationships will arise between them, together with a solid spiritual bond that leads them to the determination to spend their whole life together on this journey. But over time, what was at first playful shenanigans turns into dangerous balancing on the edge of self-destruction and the law. When they cross this line, they find themselves in prison for a short time, where they meet an old hobo – an image of their own possible future. This experience will affect each of them in their own way, leading to the trio separating and not going to San Francisco. Carolyne returns to her fiancé, Huck continues roaming and Jack sets out on a new, symbolic journey of his own creation.

Tomáš Jarkovský, dramaturge of the production

Grotesknost a lyrika / Grotesquerie and Lyricism

„Zatímco mnoho pohádek klade důraz na velké činy, které jsou nezbytné k tomu, aby se hrdina stal sám sebou, Šípková Růženka neboli Spící krasavice zdůrazňuje dlouhé a tiché soustředění na sebe, kterého je rovněž zapotřebí. (...) Během významných životních proměn, jako je dospívání, jsou ke zdarilému vývoji zapotřebí období činnosti i klidu. Když se v lidském nitru odehrávají natolik důležité duševní pochody, že na činnost směrem ven už nezbývá energie, obrací se člověk dovnitř, což z vnějšího pohledu působí jako nečinnost (nebo jako prospaný život). (...) V poslední době se vyskytly názory, že boj s dětskou závislostí a úsilí stát se sebou samým jsou v pohádkách často líčeny jinak u dívek než u chlapců a že je to důsledek stereotypního přístupu k oběma pohlavím. Pohádky takové jednostranné obrazy nepředkládají. I když je dívka popsána jako někdo, kdo se ve snaze stát se sebou samým obrací dovnitř, a chlapec jako ten, kdo se k vnějšímu světu staví směle a aktivně, symbolizují oba dohromady dvě cesty, jimiž si člověk musí projít, než dospěje ke své vlastní identitě: tj. než se naučí chápout a zvládat svůj vnitřní i vnější svět. V tomto smyslu jsou hrdinové i hrdinky projektem dvou (uměle) oddělených aspektů jednoho a téhož procesu, kterým musí během růstu projít každý, na dvě různé postavy. I když si to někteří literárně založení rodiče neuvědomují, děti vědí, že bez ohledu na pohlaví hrdiny se příběh týká jejich vlastních problémů.“

Bruno Bettelheim: Za tajemstvím pohádek (překl. Lucie Lucká, Havlíčkův Brod: Portál, 2017)

Pohádka O Šípkové Růžence vypráví příběh královské dcery, kterou stihne krutá kletba. V patnácti letech se má píchnout o trn či vřeteno a usnout na sto let. Vysvobodit ji z dlouhého spánku může jen statečný princ, který se k ní proseká hustým trním a polibkem ji probudí. Tento lidový příběh o dospívání, nezvratnosti osudu a síle i potřebě různých podob lásky se v psané literatuře zřejmě poprvé objevil ve verzi italského barokního básníka a sběratele pohádek Giambattisty Basileho pod názvem Slunce, Měsíc a Talia (1634). Mnohem známější je však zpraco-

vání Charlese Perraulta v legendární sbírce Pohádky mé matky husy (1697), z nějž částečně vycházela i ještě o více než sto let mladší verze bratří Grimmů. Autorem nejpopulárnějšího českého zpracování je pak František Hrubín.

Šípková Růženka se vedle celé řady filmových či divadelních zpracování stala také námětem bezpočtu hudebních děl, mezi nimiž výčnívá slavný balet ruského romantického skladatele Petra Iljiče Čajkovského Spící krasavice. Ten se také stal inspirací pro legendární drakovskou inscenaci Josefa Krofty z roku 1977, která byla koncipována jako divadlo na divadle, kdy se celý děj pohádky odehrával v zákulisí divadla během probíhajícího baletního představení.

Aktuální inscenace se opírá o psychoanalytický výklad amerického psychologa rakouského původu Bruna Bettelheima. Ten chápe příběh Šípkové Růženky jako podobenství o iniciaci a dívčím dospívání. Všímá si symboliky krve, resp. červené barvy, motivu vysoké věže s točitým schodištěm a dalších momentů, s nimiž psychoanalýza pracuje. Naše inscenace klade na tyto motivy zvláštní důraz, čímž ji činí atraktivní i pro dospělého diváka, přesto ale celý příběh drží v pohádkových mezích, srozumitelný i nejmenším divákům. Vypráví ho atraktivní formou maňáskové grotesky, která ve spojení s živou hudbou Daniela Čámského dává vyniknout loutkářským i muzikálním dispozicím souboru.

„Inscenaci s maňásky jsem chtěl v Draku dělat už docela dlouho. Ten žánr mě láká a tady je tolik lidí, kteří ho opravdu umí... Stejně tak jsme se už delší dobu zaobírali tématem Šípkové Růženky. Hodně jsme o ní mluvili, když jsme připravovali inscenaci O bílé lani. Ty náměty jsou si v lecčems podobné, pracují s obdobnou symbolikou, točí se kolem stejných témat. Dlouho ale nic nenasvědčovalo tomu, že by se zrovna tyhle dva záměry mohly nějak užitečně propojit. Jenže pak jsme o tom začali přemýšlet a najednou se nám to zdálo čím dál lákavější. Dodat spíš lyrickému námětu Šípkové Růženky prostřednictvím maňásků víc razance, zkratky, pohybu, dění..., a naopak založit maňáskovou grotesku na silném, metaforickém obsahu, který často takto koncipované inscenace postrádají nebo je v nich upozaděn. Navíc v Růžence hraje strašně důležitou roli motiv času. A čas se dá znázornit různě, cyklicky jako pohyb kolem dokola, nebo lineárně, třeba jako vlak. A od vlaku už je jen kousek k westernovému principu cizince, co přijel do města, od westernu je kousek ke spaghetti westernu, od něj ke grotesce, od grotesky k maňáskům... prostě to do sebe začalo zapadat a nás čím dál víc bavit.“

Jakub Vašíček, režisér inscenace

The production is based on the psychoanalytical interpretation of the American psychologist of Austrian origin, Bruno Bettelheim. He understands the story of Sleeping Beauty as a parable of initiation and the girl's coming of age. He notes

the symbolism of blood, as well as the colour red, the motif of a high tower with a spiral staircase and other moments with which the psychoanalysis works. Our production places a special emphasis on these motifs, making it attractive even for an adult viewer, though the whole story keeps within fairy-tale limits, understandable to even the smallest viewers. It is told through the attractive form of a hand puppet comedy that, in connection with Daniel Čámský's live music, allows the puppet and musical disposition of the troupe to stand out.

"I have wanted to do a production with hand puppets in Drak for quite a long time. I find that genre enticing and there are so many people here who really know how to do it... We have been dealing with the topic of Sleeping Beauty for a long time, anyway. We talked a lot about it when we were preparing the production of The White Doe. These stories are similar in many ways, they work with similar symbolism, they revolve around the same themes. For a long time, however, there was no indication that these two plans could be usefully connected. But then we began to think about it and suddenly it seemed more and more appealing to us. To give the more lyrical story of Sleeping Beauty more of an edge, short cuts, movement, action through hand puppets, while on the contrary establishing a hand puppet comedy through strong, metaphorical content, which productions conceived in this manner often lack or conceal. Moreover, the motif of time plays a terribly important role in Sleeping Beauty. And time can be depicted in different ways, cyclically as the movement round and round, or linearly, like with a train. And from the train it is not far to the western principle of a stranger who came to the town, from the western it is not far to the spaghetti western, and on to slapstick comedy, from this comedy to hand puppets... It just began to all fit together and we enjoyed it more and more."

Jakub Vašíček, director of the production



Na divadle mě zajímá metafora / Metaphor is what interests me in theatre

Veronika Poldauf Riedlbauchová je režisérka, choreografka, autorka a pedagožka. Realizovala velké množství úspěšných, často autorských inscenací u nás a ve Španělsku v oblastech pohybového divadla, tance, nového cirkusu, site-specific, opery a zvukových projektů, které byly prezentovány na mezinárodních festivalech po celé Evropě. Vytvořila inscenace pro řadu divadel i nezávislých souborů. Inszenace *Do hajan!* je výsledkem její první spolupráce s Divadlem Drak.

Proč jste si vybrala právě tento námět?

Když tvořím autorskou inscenaci, vycházím vždy z tématu. A tady bylo téma zásadně ovlivněno věkovou skupinou, pro kterou je inscenace určena. Spolu se scénografií Mariannou Stránskou jsme přemýšlely o takové výchozí situaci, kterou děti ve věku mezi třemi a šesti lety důvěrně znají a která zároveň podněcuje fantazii. Na divadle mě totiž zajímá metafora a přechod od reálné situace do snových obrazů. To je svět blízký také dětskému myšlení. Fascinuje mě, jak snadno děti propadají hře a představivosti.

Nejdůvěrnějším prostorem malých dětí je bezesporu domov a v zúženém pohledu postel. Jako téma jsme tedy zvolily večerní usínání, kdy předměty, stíny a zvuky rozvíjají svět obrazů a snů. Dlouho jsme vedly rozhovor o tom, co jsme jako děti večer dělaly, jak jsme zlobily, čeho jsme se bály, co jsme si představovaly.

Následně jsme pak hledaly takovou výtvarnou formu, která je jednoduchá a zároveň umožňuje rychlé proměny do jiných prostředí. Minimalismus v naší inscenaci vede k tomu, že prostor postele, peřiny a polštářů nás snadno může zavést od polštářové války do podmořského světa či sněhového iglú, pod postel se nám zjevují duchové a na stěnách pozorujeme stínové ptáky.

Jak se tvoří autorská inscenace, která nepracuje se slovem?

U dětského diváka přednost fyzického divadla spočívá v tom, že jeho zákonitostmi jsou hravost, akčnost a vizuálnost. Během svých předchozích inscenací jsem zjistila, že například groteska či obecně gag je natolik univerzální, že pobaví dospělého i dítě. Pohyb umí vyjadřovat situace stejně dobře jako slovo, nositelem významu je tu tvar a velikost gesta, tělesná energie, kombinace pohybových prvků, temporytmus, přesnost fázování atd. Způsob provedení pohybu vás zároveň snadno přenese do imaginárního světa, stačí například odlehčit těžiště a zpomalit, abyste uvěřili, že letíte balónem. Pohybový slovník má také tu výhodu, že dokáže jednoduchými prostředky rozehrát jednu situaci ve variacích donekonečna, aniž by se doslovně opakoval, podobně jako v dětských říkánkách a hrách.

Přístup ke stavbě divadelních situací pomocí pohybu vychází ze dvou zdrojů. Prvním je situace sama o sobě, druhým jsou pak dané pohybové principy a prostředky. Lze tedy říci, že funguje cesta od obsahu k formě, ale rovněž od formy k obsahu. Pohyb může být zároveň hrou se scénografií jako s aktivním spolučinitellem situace, světlo nevyjímaje. Zásadní roli zde sehrává hudba a obecně práce se zvukem. Podporuje nejen dynamiku situace, ale rovněž její porozumění.

Pokud nemáte scénář, jak vypadá vlastní proces zkoušení?

Zkoušení předchází první fáze, tedy práce u stolu, kde vzniká téma, jsou nahozeny základní situace a vizuální řešení. Druhou, z mého úhlu pohledu nejdůležitější fází jsou improvizace na dané téma. Herecké jednání a vnitřní tep situací vzniká právě na základě improvizace. K souboru přistupují s tématem a nápady, povšechnou strukturou a seznamem komponentů, které mohou být v díle obsaženy. Herci pak improvizují na základě předem stanovených situací a různých fyzických zadání. Improvizace je řízená a vzniká akcí a reakcí mezi dvěma činiteli – a těmi jsou na jedné straně herci na jevišti, na druhé straně pozorovatel – – režisér. Herci tedy reagují na podněty zevnitř. Směřování improvizace může být ovlivněno také impulzy hudebními, ideálně v přímé interakci se skladatelem. Při improvizacích byl Jan Čtvrtník často osobně přítomen, reagoval hudebou na průběžné jednání herců a zpětně dával změnou nálady či tempa podněty k jeho proměně.

Tuto fázi mám v rámci zkoušení nejraději, je pro mě klíčová hned z několika hledisek. Je hravá, nepředvídatelná, vznikají spontánní akce-reakce, které byste hlavou nikdy nevymysleli. Tady se rodí organismus celé inscenace – shromažďuje se materiál, hledá se divadelní řeč a vzniká pohybový slovník, do značné míry definován tělesnou individualitou herců.

Třetí a závěrečná fáze je časově nejdelší a nejnáročnější. Je to fáze detailní stavby představení, v níž krystalizuje finální tvar celé kompozice. Fáze, v níž z desítek až stovek hodin natočeného materiálu musíte vypreparovat funkční prvky, znova je spojovat dohromady a sevřít do jediné hodiny. Jedná se o mravenčí

řemeslnou práci, náročnou nejen mentálně, ale i fyzicky. Herci stále dokola musejí opakovat a přeskupovat řadu pohybů a po celodenní zkoušce odcházejí jako po zaběhnutém maratonu. V nové formě navíc musejí znova nalézt prvotní energii, tedy v novém kontextu znovuoživit energii improvizací. Režisér naopak nese tíhu organizace celku, při níž je nutná přesnost, kázeň, důslednost, práce s detailem, dílčími situacemi i celou strukturou. Tam, kde funguje situace ve svém sólovém tvaru, nemusí být nutné fungovat v rámci celku. V něm se řeší temporytmus inscenace – ten závisí nejen na proměnách hudební dynamiky a fyzicky aktivních a pomalejších částí, ale je nutné rovněž střídat atmosféru groteskních situací a snových obrazů, sledovat variabilitu světla a postupně rozkrývat možnosti hry se scénografií. To vše s cílem, aby byl divák neustále překvapován a udržován v napětí, aby se v něm probudily emoce, aby mohl snít.

Na zkoušení mě fascinuje právě jeho proces. A inscenace je výsledkem tohoto procesu. To znamená, že i když z obrovského množství nashromážděného a prozkoumaného materiálu divák nakonec vidí jen vybrané prvky, principy, situace a obrazy, celý proces tvorby v inscenaci zůstává latentně schován a tvoří její podhoubí, je její vnitřní energie.

Veronika Poldauf Riedlbauchová is a director, choreographer, author and educator. The production of Bedtime! is the result of her first cooperation with Drak Theatre:

"When I create an original production, I always base it on a theme. And here the theme was fundamentally influenced by the age group for which the production is intended. Together with the stage designer Marianna Stránská, we thought about a kind of initial situation that children between the ages of three and six know very well and which, at the same time, stimulates the imagination. In the theatre, I am interested in metaphor and the transition from real situations to dreamlike images. This is a world close to a child's way of thinking, as well. I am fascinated by how easily children lose themselves in games and their imagination. The most intimate space for young children is undoubtedly the home and, in a narrower perspective, their

bed. Thus, the theme we chose was the evening bedtime, when objects, shadows and sounds bring the world of images and dreams alive.

For children, the benefit of physical theatre lies in the fact that its laws are playfulness, action and visuality. The vocabulary of movement also has the advantage of being able to play out one situation in endless variations by simple means, without literally repeating itself, just like in children's rhymes and games. The approach to the construction of theatrical situations by means of movement is then based on two sources. The first is the situation itself, the second is the given principles and means of movement. Thus, we can say that the path from content to form is working, and also from form to content. Movement can be also a game with set as an active co-factor of the situation, light being no exception. Music, and work with sound in general, play a crucial role here. It supports not only the dynamics of the situation, but also its understanding.

Rehearsals are preceded by the first phase, i.e., work at the table where the theme is created and the basic situations and visual designs are established. The second and, from my point of view, most important phase is improvisation on the given subject. I prefer this phase in the testing process, as it is crucial for me from several perspectives. It is playful, unpredictable, spontaneous actions-reactions arise, which you would never have come up with on your own. The third and final phase takes the longest and is the most demanding. It is the phase of the detailed construction of the performance, in which the final shape of the entire composition crystallises.

The thing that fascinates me about rehearsals is the process. And the production is the result of this process. That means that even if, from a huge amount of collected and examined material, the viewer eventually sees only selected elements, principles, situations and images, the whole creative process in the production remains latently hidden and forms its background, it is its internal energy."



Z recenzí / From reviews

ZEŘ ANEB JAK JSEM VYRŮSTAL ZA ŽELEZNOU OPOONOU THE WALL – GROWING UP BEHIND THE IRON CURTAIN

„Snad to byl záměr autorek Miřenky Čechové a Dominiky Špalkové, že ubylo imaginace a divadelních kouzel, aby inscenace vytvořená na míru drakovskému Studiu přehledně odvyrávěla dětem od 9 let i to, na co jsou slova krátká. Vznikla tak paradoxně divadelní ilustrace už tak svébytného komiksu.“

Petr Mareček, MF DNES, 2. 10. 2019 | hodnocení 75 %

“Perhaps it was the intention of the authors Miřenka Čechová and Dominika Špalková, that there was less imagination and theatrical magic, so that the production tailored to the Drak Studio would clearly tell children from 9 years and up where words are not enough. Thus, paradoxically, a theatrical illustration was created of what are already distinctive comics.”

Petr Mareček, MF DNES, 2. 10. 2019

CESTA / THE JOURNEY

„Navýsost hravá a herecky i muzikantsky znamenitá je Cesta, nová inscenace režiséra Jakuba Vašíčka a dramaturga Tomáše Jarkovského, již královéhradecké Divadlo Drak ve svém studiu cílí na náctileté. A cílí na ně s americkou literaturou, muzikou i jazzovou poezíí beat generation. (...) Sílu některých obrazů na scéně Kamila Bělohlávka, kde diváci sedí proti sobě, se nesluší prozrazovat, stejně jako kouzlo překvapivých hudebních motivů Daniela Čámského. Cestu lze jen doporučit, a to nejen školám. Je sice zbožným přáním, aby hra zažehla u studentů zájem o četbu amerických klasiků 50. a 60. let, avšak určitě citlivé duše strhne k tomu, že nestáčí zažít a užít, ale hlavně prožít. Každý moment a nést za to následky.“

Petr Mareček, MF DNES, 30. 11. 2019 | hodnocení 80 %

“The Journey, the new production in the studio of Hradec Králové's Drak Theatre from director Jakub Vašíček and dramaturge Tomáš Jarkovský, is highly playful and an actor's and musician's tour de force aimed at teenagers. It

aims at them with American literature, music and the jazz poetry of the beat generation.”

“It is perhaps better to not reveal the strength of some of the scenes on Kamil Bělohlávek's stage, where the audience members sit across from each other, or the magic of Daniel Čámský's musical motifs. The Journey can be highly recommended, and not only for school. It may be wishful thinking that the play would kindle interest in the students to read the American classics of the 50s and 60s, but it will definitely move sensitive souls to not only sit back and enjoy the ride, but mainly to experience every moment and bear the consequences for it.”

Petr Mareček, MF DNES, 30. 11. 2019 | rating 80%

„Divadlo Drak z Hradce Králové cílí na mladé publikum nejenom loutkovými inscenacemi, ale i takovými, kde k činoherní složce přidává nápady a postupy s touto scénou tradičně spojené.“

Z rodu takových spektáklů je novinka Cesta, určená dospívajícím (13 plus), inspirovaná tradicí americké „tulácké“ literatury. Jako přidaná vzdělávací hodnota tu také ožívá literární tvorba tzv. beat generation.“

Jan Kerbr, Lidové noviny, 1. 12. 2019

“The Drak Theatre from Hradec Králové aims at young audiences not only with puppet performances, but also with productions where ideas and approaches traditionally connected with this theatre are added to dramas.

The new production of The Journey, meant for teenagers (13 plus), is borne from such spectacles and is inspired by the tradition of American 'road' literature. As an added education value, it is also a revival of the literary works of the 'beat' generation.”

Jan Kerbr, Lidové noviny, 1. 12. 2019

„Jedním z vrcholů Festivalu 13+ bylo představení Cesta hradeckého Divadla Drak.

Mladík Jack (odkazující se svým jménem k Londonovi i Kerouacovi) studuje na univerzitě, učení ho ale nebaví, a tak se rozhodne vyrazit s báglem „do světa“. K přesunům využívá autostop a samo putování se vlastně stává jeho cílem. Záhy potkává o dost drsnějšího Hucka (lehce připomínajícího Huckleberryho Finna) a společně razí po Státech. Na obdělníkovém, mírně sešikmeném jevišti jsou dvě velké role, ze kterých se odvíjí papír. Tento jednoduchý nápad funguje po celou dobu, na papír se navíc dá kreslit a psát. Pánové později do své party přibírají ještě Carolyn, dívku, která utekla z domova. Bláznivé putování trojice je samozřejmě krajně nevýchovné, protože zahrnuje krádeže v obchodech,

šílenou jízdu s nákupním vozíkem, drogy, sex nebo alkohol – mámy a tátové případných pubertálních návštěvníků ale nemusejí mít strach, nepije se opravdické víno a nekouří se skutečné cigarety (podle inscenátorů je v nich šalvěj). A rodiče patrně ocení i závěr této divoké „road movie“ se stylovým živým hudebním doprovodem; Jack se dostane do vězení a tam uvidí vandráka. Najednou má před sebou realitu a ta ho vyděsí. Uvědomí si, že jeho životní cesta musí být jiná.“

Kateřina Rathouská, Literární noviny | Rubrika: Příloha / Divadlo a film – Do divadla! 30. 1. 2020

“One of the highlights of the 13+ Festival was the performance of *The Journey* by Hradec Králové’s Drak Theatre.

Young Jack (whose name is a reference to both London and Kerouac) is studying at university, but he is tired of learning, so he decides to go out ‘into the world’ with a backpack. He hitch-hikes to get places and the journey itself is actually becoming his destination. He soon meets a somewhat rougher Huck (slightly reminiscent of Huckleberry Finn) and they make their way through the States together. There are two large rolls of unwinding paper on a rectangular, slightly oblique stage. This simple idea works the whole time, plus it is also possible to draw and write on the paper. The men later bring Carolyne, a girl who ran away from home, into their group. Of course, the crazy wandering trio are far from role models, because they get involved in shoplifting, a mad drive with a shopping cart, drugs, sex and alcohol – but the mothers and fathers of any pubescent visitors need not worry, they do not drink real wine and they do not smoke real cigarettes (according to the stage hands, they contain sage). And parents will probably appreciate the conclusion of this wild ‘road movie’ with stylish live musical accompaniment; Jack goes to jail, and there he sees a hobo. Suddenly, reality is right in front of him, and it scares him. He realises that his life’s journey must be different.”

Kateřina Rathouská, Literary noviny | Column: Insert / Theatre and Film - To the theatre! 30. 1. 2020

„Road movie Cesta na motivy knih Jacka Kerouaca, Jacka Londona a Marka Twaina navazuje na další projekty Tomáše Jarkovského a Jakuba Vašíčka, kteří téma cesty opakovaně zkoumají v různých souvislostech. Na odmotávané roli papíru (což připomíná způsob, jakým zapsal Kerouac své autentické zápisky z cest) umístěné na molu mezi dvěma skupinami diváků se odvíjí příběh-nepříběh tří protagonistů (Dominik Linka, Milan Hajn a Jazmína Piktovová), kteří se z různých důvodů vydávají na cestu. Z malého prostoru občas podniknou výpady do diváckých řad, většinou se obejdou bez rekvizit. Stejně jako Naivní divadlo v Pouti krkonošské se i tato původně loutková scéna zaměřila na hru s předmětem, materiélem, s prostorem a technikou

(projekcí). Děj občas komentují a jako epizodní postavy sem tam zaskočí hudebníci, kteří se především výrazně podílejí na dotvoření nerozvážné, romantické a nostalgické atmosféry šedesátých let. Představení se nesnaží poučovat, je hravé a „drží“, ale zároveň jaksi pod čarou komentuje jednání postav a prozrazuje leccos z jejich charakteru, z jejich minulosti i budoucnosti.

Ačkoliv se inscenace většinou inspirovaly literárními předlohami, žádnou bych neoznačila za pouhou adaptaci, ale spíše za originální autorskou záležitost – přehlídka ukázala, jak rozmanitě se dá zacházet s inspirativními texty.“

Jana Soprová, divadelni-noviny.cz, 3. 2. 2020

“*The Journey*, a ‘road movie’ based on the motifs of books by Jack Kerouac, Jack London and Mark Twain, follows on from other projects by Tomáš Jarkovský and Jakub Vašíček, who repeatedly explore the theme of the journey in various contexts. The story unfolds on an unwinding roll of paper (which reminds us of the way Kerouac wrote his authentic notes from his journeys) placed on the catwalk between two groups of viewers, the story of three protagonists (Dominik Linka, Milan Hajn and Jazmína Piktovová), who set out on the road for various reasons. From a small space, they sometimes walk into the audience, usually making do without props. Just like Naive Theatre’s Krkonoše Pilgrimage, this originally puppet theatre focused on a play with an object, material, space and technique (projection). The musicians, who are mainly involved in the creation of the rash, romantic and nostalgic atmosphere of the 1960s, sometimes get involved, commenting on the plot or as episodic characters. The performance is not preachy, but is playful and ‘cheeky’, but at the same time it somehow comments on the actions of the protagonists and reveals a lot of their character, their past and future.

Although the production was mostly inspired by literature, I would not call it merely an adaptation, but rather an original matter; the show demonstrated how differently inspirational texts can be handled.”

Jana Soprová, divadelni-noviny.cz, 3. 2. 2020

„Je to kousek pěnivý jak sekt, a zároveň chvílemi čpící jak zvětralé pivo. Jarkovský s Vašíčkem ve spolupráci se skvělými muzikanty dokážou správně dávkovat situace. (...) Baví to i interaktivitou, ale i tou svobodnou hravou atmosférou a následným smutkem, když se po euforii najednou ukáže odvrácená strana tuláctví. A ještě něco – Jazmína Piktovová je doslova ztělesněním ženskosti, a krásně zpívá. Jo, viděla jsem podruhé a šla bych zas.“

Jana Soprová, Zpravodaj 69. Loutkářská Chrudim

"It is a piece that is as fizzy as champagne, while also as pungent as flat beer at times. Jarkovský and Vašáček, in cooperation with excellent musicians, manage to properly measure out the situations (...). The interactivity is entertaining, as is the free and playful atmosphere and subsequent sadness, when euphoria is followed by the dark side of drifting. And one more thing: Jazmína Píkterová is the literal embodiment of femininity and she is a wonderful singer. Yeah, I saw it a second time, and I would go again."

Jana Soprová, Bulletin of the 69th Loutkářská Chrudim Festival

ŠÍPKOVÁ RŮŽENKA / THE SLEEPING BEAUTY

„Když se něco obzvlášť povede, říkáváme i my v církvi neorganizovaní, že ‚byl zrovna pánbůh doma‘. To u nové inscenace pohádky Šípková Růženka v královéhradeckém Divadle Drak jsem měl neodbytný pocit, že nad vším drží ochrannou ruku snad sám Josef Krofta, velkorysý divadelník světové pověsti. Nad vším profesionálním loutkářským umem totiž vládla samozřejmost, souhra a humor bez stopy podbízení. (...) A co teprve hlasové a loutkářské výkony herců Pavly Lustykové, Jana Popely a Milana Žďárského! (...)

Pokud existuje spravedlnost, patří už teď Šípková Růženka – – model 2020 vedle inscenací O bílé lani, Zed, A na noze pevnina, Jak si hrají tatínkové či Bílý tesák mezi evergreeny, tedy mezi dračí stříbro, ne-li zlato.“

Petr Mareček, MF DNES, 15. 10. 2020

"When something is especially successful, we in the unorganised church say that 'God was in the house'. During the new production of the fairy tale Sleeping Beauty in Hradec Králové's Drak Theatre, I had the persistent feeling that Josef Krofta himself, the noble-minded theatre director of international renown, was holding a protective hand over everything. That is because a certainty, interplay and humour reigned over the entire professional art of puppetry, without a hint of pandering. (...) And then there is the voice and puppetry performances of the actors Pavla Lustyková, Jan Popela and Milan Žďárský!

If there is any justice, then the 2020 version of Sleeping Beauty already ranks among evergreens such as The White Doe, The Wall, Log Leg, How Daddies Play and White Fang, i.e. among the Drak silver, if not gold.“

Petr Mareček, MF DNES, 15. 10. 2020

„Výrazná dětská odezva zněla sálem i u Šípkové Růženky, která představuje vrchol loutkářského řemesla. Dokonalé práci s maňásky dominuje precizní zpracování (především hlasové) zlé sudičky Jana Popely. Využití sudičky jako hlavní postavy se navíc i v narrativu pohádky v podstatě nabízí. Ona

je hlavní hybatelem děje, od ní vzniká základní situace, na které je příběh vystavěný. Vašáček s Jarkovským dokázali ze sudičky udělat přesně ten typ vtipné, nemotorné a neschopné záporné postavy, které diváci celou dobu fandí a přejí si, aby se přes vodní příkopy a zavřená okna dostala do hradu.“ Alexandra Ratajová, Zpravodaj Loutkářská Chrudim – – 70. ročník, 3. 7. 2021

"A strong children's response also resounded through the hall with Sleeping Beauty, which represents the pinnacle of the puppeteer's craft. The precise (in particular vocal) workmanship of the evil stepmother Jan Popela dominated the flawless work with the puppets. Moreover, the use of the stepmother as the main character suggests itself for the fairy tale's narrative. She is the main mover of the events, from the creation of the basic situation on which the story is founded. Vašáček and Jarkovský were able to make the godmother exactly the kind of funny, clumsy and inept protagonist that the audience cheers on the whole time, wanting her to get over the moat and through the closed windows into the castle."

Alexandra Ratajová, Loutkářská Chrudim Bulletin – 70th edition, 3. 7. 2021

DO HAJAN! / BEDTIME!

„Chtělo by se napsat, že Do hajan! je jednoduchou hříčkou na každodenní téma ve výtvarně čistém provedení. Jenže by to byla velká křivda. Právě to, že všechny pohyby působí jednoduše, že hudba přesně komentuje dění na jevišti a kouzla se světlem dokážou scénu, již dominuje velká postel, v mžiku různě proměňovat, to vše svědčí o tom, že se za Do hajan! skrývá pečlivá práce, kterou tvůrci nepotřebují vehementně exhibovat, ale oddaně ji větli do soudržného a zábavného tvaru.“

Veronika Švecová, Hadrián – Oficiální zpravodaj divadelního festivalu Regiony, 21. 6. 2021

"It would be tempting to write that Bedtime! is a simple play on an everyday theme in an artistically pure performance. But that would be a huge disservice. The fact that all the movement seems simple, the music precisely comments on the events on the stage and the sorcery with the light manages to change the stage, which is dominated by a huge bed, in an instant all testify that there is careful work behind Bedtime!, which the creators do not need to exhibit vehemently, but have devotedly woven it into a coherent and entertaining form."

Veronika Švecová, Hadrián – Official bulletin of the Regions Theatre Festival, 21. 6. 2021

„Z klaunské grotesky Do hajan! se vyklubala poetická a zábavná pohybová inscenace o dvou dětech, kde herci Petra Cicáková a Luděk Smadiš s přehledem pohlcují jeviště jen pomocí postele, peřiny, polštářů a principů skvěle zpracované stínohry, kterou jsme jako děti s oblibou hráli s lampičkou a stěnou. Všechny jejich pohyby působí ladně a nenáročně, jako by je zvládl každý z nás bez sebemenší námahy.“
Alexandra Ratajová, Zpravodaj Loutkářská Chrudim – – 70. ročník, 3. 7. 2021

“This clownish slapstick Bedtime! transforms into a poetic and entertaining physical production about two children, where the actors Petra Cicáková and Luděk Smadiš easily consume the stage solely with the use of a bed, blankets, pillows and the principles of a well-developed shadow play, which we enjoyed doing as children with only a lamp and a wall. All of their movements appear graceful and undemanding, as if any of us could do the same without the slightest effort.”

Alexandra Ratajová, Loutkářská Chrudim Bulletin – – 70th edition, 3. 7. 2021

KAŠPARŮV ZVĚŘINEC / KAŠPAR'S MENAGERIE

„Z prezentace Draku stojí za pozornost jistě Kašparův zvěřinec, který se svými kolegy nastudovala přespolní příslušnice cechu (člena plzeňské Alfy) Blanka Josephová-Luňáková. (...) Loutkářsky je bajka bohatě propracována, zvláště cirkusová čísla typu proskočení ohnivým kolem či obligátní propichování uzavřené krabice, kam byl předtím umístěn účinkující, konkrétně zajíc.“

Jan Kerbr, lidovky.cz, 8. 7. 2021

“From Drak Theatre's presentation, Kašpar's Menagerie, which a non-resident member of the guild, Blanka Josephová-Luňáková (a member of Plzeň's Alfa), studied with her colleagues, is certainly worthy of attention. (...) In terms of puppetry, the fable is richly developed, especially the circus acts, such as jumping through a ring of fire or the obligatory piercing of a closed box where one of the performers, specifically the hare, was previously placed.”

Jan Kerbr, lidovky.cz, 8. 7. 2021



Možnost rozpravy (Jednou nohou tady) / Possibility of debate (One foot here)

Naskytla se mi možnost vkorčit do nového pracovního prostředí s vlastním textem, v němž mohu sdělit (snad i sdílet) vše, co se ve mně za posledního půl roku nakupilo. Předem ubezpečuji čtenáře, že se nemusí bát. Nehodlám mu předkládat deníkové útržky z doby koronavirové. Tato možnost sdílení se spíš týká divadla a přemýšlení o něm ve všech jeho směrech. A v tomto případě mám na mysli především divadlo, které jsem v posledních měsících měla možnost poznat z jiné než doposud dobré známé divácké perspektivy.

Na tomto místě se nabízí reflektovat uměleckou stáž, kterou jsem v Divadle Drak na přelomu jara a léta tohoto roku absolvovala. Mohu sdílet své postřehy k jeho fungování. Mohu se zamýšlet nad jeho tvorbou, kam směřuje, čím provokuje nebo kde naopak ustrnuje. Vše výše zmíněné se mi však v tuto chvíli jeví poněkud nepatrčně. Přitom právě pro tak málomluvnou osobu, za niž se považuju, by se možnost vyjádřit se prostřednictvím vlastního textu mohla zdát jako ideální řešení. Bez náporu konkrétní, živé a v čase pevně ukotvené situace, kdy je na položenou otázku nutno okamžitě a pohotově reagovat. Bez stresu z toho, jak za mě budou mluvit má gesta, oči, postoj, mimika, zkrátka celá řeč těla. Bez rizika, že se dopustím chyby. Jenže taky bez možnosti přímého dialogu. Jak si poradit s neexistujícím diskusním partnerem, kterého v danou chvíli můžu zastat pouze sama sebou, a to navíc v situaci, kdy vím, že text nezůstane ležet zamčený v šuplíku?

„Cestou divadla 21. storočia by mohla byť rezignácia na vlastnú výnimkočnosť.“¹

Snad žádný vztah nelze redukovat do dvouzměrné papírové podoby, nicméně stáž v Divadle Drak si reflexi bezesporu zaslouží, stejně tak jako tvorba celého dračího týmu. Postupně nacházím partnera k mé rozpravě. Je jím divadlo samotné.

Ze své neživé (ve smyslu materiální) podstaty mlčí, zatímco jeho tvůrčí duch hlasitě promlouvá ke každému, kdo třeba jen na chvíli spočine mezi tenkými stěnami divadelního zázemí.

A z mého pohledu Divadlo Drak perfektně zastává pozici partnera v diskusi. V jádru by tak snad mělo cinit každé divadlo. Ne vždy se tak však, alespoň dle mého soudu, daří. Narodila jsem se v Hradci Králové a dovolím si tvrdit, že Drak odjakživa vnímám jako místo naprosté svobody imaginace, bezpečný prostor pro hru i pro onu rozpravu. Prostor, jež s pomocí divadelní iluze vybízí k přemýšlení i čistému emočnímu prožívání.

Zatímco se snažím vyloudit text, který by dokázal kriticky nahlédnout na činnost Divadla Drak a jeho dramaturgické směřování, mé soustředění neustále narušuje mocný dupot. Je totiž úterý odpoledne a skupinka, odhaduji tak deseti dětí společně s divadelní lektorkou, otřásá celým divadlem až do jeho základů. V Draku je čas dramatického kroužku. Nechť tento příklad slouží jako doklad, že má slova o místě pro hru nebyla planá. Mohlo by se to zdát jako malichernost. Pár dětí přišlo společně strávit odpoledne pod organizovaným vedením. Jenže právě tato zdánlivě nepatrná situace odráží princip dračího fungování.

Drak je svému divákovi rovnocenným partnerem v diskusích i v kolektivním sdílení ticha. Nabízí onu společnou hru, mluví, ale dokáže i poslouchat a čekat na odpověď. Zkoumá a stejně tak se ve své Labyrintové laboratoři a nejen při četných víkendových setkáních (například Nedělní) samo stává předmětem divákého bádání. Přijímá od něj podněty a nechává se jím ovlivnit. Dýchá společně se svými návštěvníky, protože si je velmi dobře vědomo, že to jsou oni, kdo tvoří jeho nedílnou součást.

To, co považuji za naprosto zásadní aspekt fungování tohoto divadla, je jeho všudypřítomná zodpovědnost vůči svým divákům. A otázka zodpovědnosti je dle mého názoru klíčová pro divadelní tvorbu, natož tvorbu autorskou, která v Draku z pochopitelných důvodů převažuje. Tímto tvrzením se snažím akcentovat hledisko, které možná během uvažování o divadle nestojí na prvních příčkách. Pokládat si během tvorby otázky zodpovědnosti divadla a jeho dopadů je ale nezbytné a myslím, že v tvorbě pro děti a mladé publikum dvakrát tolik. V Divadle Drak je toto uvědomění patrné nejen z jeho repertoáru, ale i z bohaté nadrepertoárové činnosti. V duchu jakési metadramaturgie divadla Mezinárodní institut figurálního divadla a lektorské oddělení repertoár smysluplně a cíleně doplňují, nebo možná ještě lépe, důsledně ho rozvíjí.

Kromě svobodného prostoru pro autorskou tvorbu je dramaturgický přesah divadla mocnou zbraní, kterou Drak láká ke spolupráci. Podstata sdělení, které má k divákovi doplout, je totiž realizovaná skrze instituci divadla jako takového. Drak se neomezuje pouze na divadelní program v nejužším slova smyslu. Nestaví diváka do pozice, kdy s divadlem může začít komunikovat pár minut před představením u deci bílého a ještě se závrečným potleskem už je zase jednou nohou venku. Nabízí prostor pro reflexi a opakování uvědomění si divadelního prožitku. Činí tak právě skrze bohatý doprovodný program, jako jsou výstavy,

lektorské programy, výše zmíněný dramatický kroužek a mnohé další. Pořádáním akcí nad rámec hraní se Drak aktivně snaží hledat další možné cesty, které prohlubují diskusi nad repertoárem zastoupenými tématy. Navíc zasahuje do kulturního dění města i mimo hlavní a studiovou scénu. Neomezuje se pouze samo na sebe a iniciuje spojení se s dalšími hradeckými kulturními institucemi. Domnívám se, že tak značným dílem přispívá k budování silnějších komunitních vazeb v regionu, čímž posouvá činnost regionální kulturní instituce do jednadvacátého století. V tomto smyslu musíme připomenout prázdninovou bojovku (Hradecká kulturní pátračka), na jejíž přípravě jsem se během stáže měla možnost podílet. Divadlo Drak zapojilo zásadní hradecké kulturní instituce: Galerii moderního umění, Klicperovo divadlo, Muzeum východních Čech, Filharmonii Hradec Králové a Bio Central a společnými silami s nimi připravilo na letní měsíce venkovní hru. Ta si kladla za cíl především svým návštěvníkům zprostředkovat zážitek, skrze nějž zároveň představila dané instituce jako živá a inspirativní místa. Komunitní přesah je zkrátka deviza, kterou si málokterá instituce může dovolit naplňovat v takovém mříži jako divadlo (navíc cílící na děti a dospívající publikum), a této výhody si je Divadlo Drak jasně vědomo a dokáže ji také smysluplně využívat.

Do Draku jsem přišla s velkým respektem, pokorou, umem mizet z veselých večírků v anglickém stylu, nadšením pro autorskou tvorbu, obdivem k umělecké práci neomezující se pouze na živoucí lidské tělo, nadějí, že se mnoho naučím a snad i co nejméně pokazím. Doufala jsem, že se naplní má představa o tomto divadle jakožto místě, kde dramatická situace není vše a hmota a objekt někdy můžou vítězit nad lidským tělem (ovšem samozřejmě jen do té míry, kdy neprekročí krásu, kterou jím dává spojení s lidským faktorem). Věřila jsem, že se naplní má představa o místě s přátelskou atmosférou, v jehož jádru dlí bohatá loutkářská tradice, která je neustále v živém dialogu s uměleckými potřebami současných tvůrců. To vše platí. Navíc jsem však pochopila, jak důležité je pro regionální divadelní scénu budovat vztah s divákem, potažmo obyvatelem města. Je to práce přesahující uměleckou tvorbu, i když ta samozřejmě tvoří její podstatu. Bez ní by nebylo na co navazovat. Snad je o to jednodušší a také smysluplnější, když je přirozenou součástí těch, pro které existuje, a také proto k nim přistupuje s respektem a plnou zodpovědností. Divadlo Drak je zkrátka bezpečným místem k rozpravě pro každého, kdo do ní chce vstoupit.

Barbora Pokorná, stážistka a dramaturgyně

Drak Theatre perfectly upheld the position of a partner in the discussion. Perhaps every theatre should essentially do the same. But that does not always, at least in my judgement, work out.

Drak is an equal partner for its audience in discussions and in the collective sharing of silence. It plays along, speaks, but it also listens and waits for the answer.

What I consider to be an absolutely essential aspect of the functioning of this theatre is its ever-present responsibility toward its audience. And the question of responsibility is, in my opinion, crucial for theatrical work, let alone for original works, which predominate in Drak for understandable reasons. However, it is necessary to ask questions about the theatre's responsibility and its impact when creating and I think this applies twice as much when creating for children and young audiences. In Drak Theatre, this awareness is evident not only from its repertoire, but also from the extensive activities that go beyond the repertoire. In the spirit of a kind of theatrical meta-dramaturgy, the International Institute of Figural Theatre and the Education Department meaningfully and purposefully complement the repertoire, or perhaps even better, thoroughly develop it.

Apart from the free space for original work, the dramatic overlap of the theatre is a powerful weapon that Drak uses to attract cooperation. The essence of the message that is supposed to reach the viewer is realised through the institution of the theatre itself. Drak is not merely limited to a theatre program in the narrowest sense of the word. It offers space for reflection and repeated awareness of the theatrical experience. It does not restrict its activities to itself and initiates connections with other cultural institutions in Hradec Králové. I believe that it contributes considerably to building stronger community ties in the region, thus shifting the activities of the regional cultural institution into the twenty-first century. The community overlap is simply a principle that few institutions can afford to fulfil to such an extent as a theatre (in addition to targeting children and adolescent audiences), and Drak Theatre is vividly aware of that advantage and can also make meaningful use of it.

I came to Drak with great respect, humility, the skill of disappearing from cheerful parties in the English style, enthusiasm for original work, admiration for artistic work not limited solely to the living human body, and the hope that I learn a lot and ruin as little as possible. I believed that my idea would be fulfilled of a place with a friendly atmosphere, at the core of which lies a rich puppetry tradition, which is constantly in a lively dialogue with the artistic needs of contemporary artists. All this is true. What's more, however, I understood how important it is for the regional theatre scene to build a relationship with the viewer, or rather the resident of the city. It is work that goes beyond artistic creation, although this is, of course, its essence. Without it, there would be no connection. Perhaps it is all the easier and also more meaningful when it is a natural part of those for which it exists, and therefore it treats them with respect and full responsibility. Drak Theatre is simply a safe place for a discussion for anyone who wants to enter into it.

Barbora Pokorná, intern and dramaturgist

¹REPAŠSKÁ, Lucia. O malichernosti: pútavý úvodní narrativ, převzato z publikace Činohra Národního divadla 2021/2022

Výstavy / Exhibitions

Labyrint Divadla Drak je svébytný kreativní prostor, který nabízí zázemí pro výstavní činnost, aktivity lektorského oddělení divadla, rezidenční projekty a mnohé další.

Na podzim 2019 byla v prvním patře otevřena nová stálá expozice Příběh Draku 1958–2018, druhé patro slouží pro krátkodobé výstavy, a to jak původní autorské, tak zapůjčené z jiných institucí. Některé z nich se vážou přímo k repertoáru divadla, jiné otevírají širší souvislosti (např. odkrývají vazby loutkového divadla s dalšími uměleckými druhy a žánry).

Drak Theatre's Labyrinth is a unique creative space that offers facilities for exhibition activities, the activities of the theatre's Education Department, residential projects and much more. In the autumn of 2019, a new permanent exhibition entitled The Story of Drak 1958–2018 opened on the first floor, while the second floor serves for short-term exhibitions, both original and borrowed from other institutions.





Příběh Draku 1958–2018 / The Story of Drak 1958–2018

TOMÁŠ JARKOVSKÝ
TEREZA VAŠÍČKOVÁ

Vernisáž 8. října 2019, Labyrint Divadla Drak
Opening 8 October 2019, Drak Theatre's Labyrinth

Výstava Příběh Draku 1958–2018 vypráví příběh šedesáti let historie Divadla Drak. Prostřednictvím vystavených loutek, fotografií, scénografických návrhů, ukázek z inscenací a dalších dobových materiálů zachycuje proměny drakovského divadelního jazyka a zároveň přiblížuje nezaměnitelnou atmosféru divadla. Představuje Drak jako místo tvorby, ale také jako křižovatku osudů těch, kteří jeho příběh po 60 letech spoluvtvářeli.

Expozice se skládá z 31 zastavení věnovaných významným inscenacím, osobnostem nebo událostem v historii divadla, která jsou rozdělena do osmi tematických celků. Prvních pět je řazeno chronologicky a vypráví příběh divadla od jeho počátků až k oslavám 60. výročí založení. Připomíná důležité milníky historie Draku a představuje významné inscenace či osobnosti, které jsou s jednotlivými etapami vývoje divadla spojeny. Poslední tři části – zastavení představující kompletní výpravu legendární inscenace O Sněhurce, unikátní dokument Jana Špáty a bilanci bohaté zájezdové činnosti divadla – pak společně tvoří jakýsi epilog výstavy. Stručný komentář ke každému zastavení naleznete spolu s orientační mapkou v tištěném průvodci výstavou.

Koncepce a libreto výstavy / Exhibit concept and libretto:

Tomáš Jarkovský

Návrh a realizace instalací / Installation design
and construction: Tereza Vašíčková

Odborná konzultace / Professional consultation: Miloslav Klíma

Grafika / Graphic Designer: Jindřich Max Pavláček

Produkce / Production: Barbora Kalinová

Spolupráce na instalaci / Cooperation on the installation:

Dílny a technici Divadla Drak / Drak Theatre's workshops
and technicians

The Story of Drak 1958–2018 exhibition tells the story of Drak Theatre's 60 years in 31 panels. Via exhibited puppets, photographs, stage designs, production excerpts and many other period materials, the exhibition portrays the transformation of Drak's theatrical language and mediates the distinctive atmosphere of the theatre. It presents Drak as a creative space as well as a life intersection of those who have been contributing to create it for 60 years. The exhibition guide provides a map and concise comments accompanying each panel.



A neříkej to ve škole... / And don't say it in school...

MARTINA A ŠIMON
MARKOVI

Vernisáž 17. listopadu 2019
Opening 17 November 2019

K 30. výročí sametové revoluce připravilo Divadlo Drak dva autorské projekty, které zrcadlí život v totalitním Československu. Vedle inscenace *Zed' aneb Jak jsem vyvrátil za železnou oponou* vznikla v Labyrintu Divadla Drak autorská výstava s názvem *A neříkej to ve škole...*

Expozice pracuje s příběhem fiktivní rodiny ztvárněným formou komiksu. Před divákem se tak postupně skládá rodinná historie odražející dobové události. Vypravěčka příběhu je pozorovatelkou i komentátorkou dění nejen v rodině, ale i ve společnosti a návštěvník se spolu s ní posouvá po pomyslné časové ose od roku 1968 do roku 1989. Výstava je doplněna i mnoha dobovými artefakty, jako je oblečení, knihy, hračky či vybavení tehdejších domácností.

A neříkej to ve škole... je věta, kterou jsme my narození v letech normalizace v různých obměnách slýchali od svých rodičů vcelku pravidelně. Domov a rodina byly pro nás místem, kde jsme svobodně vyjadřovali své pocity, názory a pochybnosti, nebáli jsme se být sami sebou, kde jsme mohli nahlas nesouhlasit se způsobem života i společenskými poměry. Mimo ochranné zdi našich domovů jsme byli vpasováni mezi mantinely společenské konformity ve jménu pochybné ideologie, podporované dezinformacemi a vzbuzováním strachu.

Mnohdy již nešlo o přímé ohrožení života jako v poválečných padesátých letech, ale přesto byla omezována naše občanská a lidská práva. Na naše rodiče byl využit tlak i přes nás děti. Mnozí z nás nesměli svobodně studovat nebo cestovat, nesměli

jsme beztrestně čist západní zahraniční tisk a poslouchat cizí rozhlasové stanice. Knihy zakázaných autorů a desky se zahraniční muzikou i západní oblečením jsme byli nuceni shánět pokoutně. Nemohli jsme svobodně demonstrovat proti totalitnímu režimu, neexistoval svobodný tisk, který by přinášel objektivní informace, nesměli jsme svobodně využít své demokratické právo nejít k volbám...

Važme si všech, kteří dokáží hranice své konformity překročit, překonat svůj strach a vystoupit z bezpečí svého domova do mnohdy nelehkého světa za zdí. Važme si svých občanských i lidských práv a pečujme o ně.

Koncept / Concept: Martina a Šimon Markovi

Výtvarné řešení / Artistic design:

Šimon Marek a Zuzana Sagitariová

Návrh instalace / Installation design:

Martina Marková a Šimon Marek

Instalace / Installation: Martina Marková a dílny Divadla Drak / and the Drak Theatre workshops: Jiří Bareš, Štěpán Uherka, Michaela Kudelková, Hana Kopová

*On the 30th anniversary of the Velvet Revolution, an original exhibition entitled *And don't say it in school...* was created in Drak Theatre's Labyrinth.*

The exhibition works with the story of a fictional family, represented in the form of a comic book. The family history, reflecting period events, gradually comes together in front of the audience. The story's narrator is an observer and commentator of events not only in the family, but also in society, and the visitor moves along an imaginary timeline from 1968 to 1989 with her. The exhibition is complemented by many historical artefacts, such as period clothing, books, toys and housewares.



Dračí animační hera a Trojhlás / Drak anima- tion playroom and Three voices

Zahájení 15. prosince 2020 / From 15 December 2020

Vernisáž 21. června 2021 / Opening 21 June 2021

Čtyři stěny, tři hlasy, dvě ruce, jedna vášeň

Divadlo Drak přichystalo pro své návštěvníky vhled do unikátního světa loutkové ruční animace. Celé horní patro Labyrintu se proměnilo na mikrosvět plný optických triků – animační ateliér. Jeho součástí byla výstava Trojhlás aneb loutková animace třikrát jinak a Dračí animační hera. Dvě na sobě zdánlivě nezávislé instalace proluly ve sdílené vášni k řemeslu a radosti z objevování kouzel fází pohybu.

TROJHLAS ANEB LOUTKOVÁ ANIMACE TŘIKRÁT JINAK
Projekt Trojhlás je výsledkem spojení tří zajímavých studentských filmů, které vznikly souběžně na třech českých uměleckých školách – FAMU, UMPRUM a Západočeské univerzitě v Plzni. Autory Trojhlasu spojuje nadšení pro loutkovou animaci a v každém snímku vyniká potřeba osobního autorského sdělení. Trojice Betonová džungle (r. Marie Urbánková, UMPRUM), Dcera (r. Daria Kashcheeva, FAMU) a Noctuelle (r. Martin Pertlíček, ZČU) se divákům již samostatně představila i na světových filmových festivalech a sbírá ocenění.

Projekt producentsky vedou čerstvé absolventky magisterského studia oboru produkce pražské FAMU – Mária Moťovská a Zuzana Roháčová. Iniciátorem a supervizorem projektu byl producent Martin Vandas ze společnosti MAUR film, která se dlouhodobě orientuje na vyhledávání a podporu animačních talentů. Loutková animace je divácky velmi poutavá. Producenti se proto rozhodli kromě projekcí samotných filmů vytvořit k projektu také interaktivní výstavu. Divák tak má možnost nahlédnout do zákulisí výroby loutkového filmu, prohlédnout si samotné loutky,

kostýmy, dekorace. „Celý projekt je pokusem spojit studenty různých škol s různým zázemím a alespoň trochu jim přiblížit profesionální podmínky realizace i další distribuce. Navíc díky výstavě můžeme filmy šířit do galerií a dalších jiných prostor, než jsou kina,“ vysvětil Martin Vandas.

DRAČÍ ANIMAČNÍ HERNA, FANTAZIE UTRŽENÁ ZE ŘETĚZU
Dračí animační hera vznikla speciálně pro Labyrint Divadla Drak v rámci dlouhodobé koncepce programové nabídky prostoru, kterou je propojování umění a vzdělávání. Jejími autorkami jsou výtvarnice Martina Marková, scénografka Tereza Vašíčková a lektorka animace Aneta Kohoutová.

Zajímá vás, jak blízko k sobě mají loutková animace a animovaný film? Chtěli byste vědět, co vše se dá animovat? Vstupte do naší herny, vyzkoušejte si některé animační techniky anebo se seznamte s optickými hračkami, které jsou považovány za předchůdkyně animovaného filmu. Nezáleží na vašem věku ani velikosti, zkuste si třeba roli pozorovatele, výtvarníka, divokého experimentátora s nůžkami a lepidlem, soustředěného animátora, hmatového průzkumníka nebo rovnou usedněte na stoličku s nápisem režisér. Animace je hra otevřená všem, není potřeba mít žádné speciální schopnosti, být zdatným výtvarníkem nebo technickým specialistou, stačí mít otevřenou mysl a chuť experimentovat. Chcete si odnést výsledky své tvorby až domů? Stáhněte si do svého telefonu podle návodu mobilní aplikaci, abyste si mohli svůj animovaný film zaznamenat, uchovat a znovu přehrát. Přijměte pozvání, zastavte čas a nechte ožít svůj nekonečný vesmír imaginace.

JAK VZNIKÁ ANIMOVANÝ FILM KROK ZA KROKEM

Před tím, než vznikne animovaný film, čeká jeho tvůrce dlouhá cesta plná příprav. Své o tom ví i jevištní technik Divadla Drak David Ledvinka. Ten jako svou klauzurní práci na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara Západočeské univerzity v Plzni vytvořil studentský film Téměř ti samí. A díky Davidovi se mohli s procesem vzniku animovaného filmu seznámit krok po kroku i sami návštěvníci.

Na výstavě byl k vidění nejen jeho autorský komiks Nové příběhy Zorky Wolfové, na jehož motivy film vznikl, ale i kreslený scénář, takzvaný storyboard, drátkové animační loutky, fotografie z natáčení a v neposlední řadě i celý animovaný film Davida Ledvinky Téměř ti samí.

Koncepcie / Concept: Martina Marková, Tereza Vašíčková, Aneta Kohoutová
Libreto / Libretto: Martina Marková, Aneta Kohoutová
Návrh instalace a výtvarné řešení / Artistic and installation design: Martina Marková, Tereza Vašíčková
Grafické řešení / Graphic Designer: Jindřich Max Pavláček
Animace / Animation: Aneta Kohoutová, Šimon Macek, Tereza Vašíčková, David Ledvinka
Produkce / Production: Barbora Kalinová
Výroba / Made by: Dílny a technici Divadla Drak / Drak Theatre's workshops and technicians

Drak Theatre has prepared a peek at the unique world of manual puppet animation for its visitors. The entire upper floor of Labyrinth has been transformed into a microcosm full of special effects - an animation atelier. It includes the Three voices exhibit, or three different puppet animations, and the Drak animation playroom. Two seemingly independent installations blended into a shared passion for the craft and the joy of discovering the magic of the phases of motion.

The Three voices project is the result of a combination of three interesting student films that were created simultaneously at

three Czech art schools – FAMU, UMPRUM and the University of West Bohemia in Plzeň (UWB). The authors of Three voices combine enthusiasm for puppet animation and in each film the need for a personal original message stands out. The trio of Concrete Jungle (dir. Marie Urbánková, UMPRUM), Daughter (dir. Daria Kashcheeva, FAMU) and Noctuelle (dir. Martin Pertlčík, UWB) have already been presented separately to audiences at international film festivals and have collected awards.

The Drak Animation Playroom was created specifically for Drak Theatre's Labyrinth as part of the long-term concept of the space's offer of programmes focused on the interconnection of art and education. Its authors are the artist Martina Marková, set designer Tereza Vašíčková and animation teacher Aneta Kohoutová.

Are you interested in how close to each other puppet animations and animated films are? Would you like to know what all can be animated? Enter our playroom, try out some animation techniques and get to know the optical tricks that are considered to be the predecessors of animated film.



Léto s Drakem / Summer with Drak

Venkovní expozice herních prvků / Outdoor exhibition of game elements

V červnu 2020 vznikla v plenérku před Divadlem Drak volně přístupná výstava interaktivních objektů – dvou mechanických loutek a dvou her, jejichž autory jsou scénografka Tereza Vašíčková, umělecký řezbář Jiří Bareš a umělecký truhlář Štěpán Uherka.

„V průběhu uzavření divadla jsme přemýšleli, jaký alternativní program můžeme našim návštěvníkům nabídnout. Příjemné prostředí zeleně před divadlem přímo vybízí rodiny s dětmi i další návštěvníky k trávení volného času, a tak jsme se rozhodli prostor postupně zabydlovat volně přístupnými herními prvky. Nechceme vytvářet dětské hřiště, ale vystavené objekty tematicky propojit s estetikou a kouzlem loutkového divadla,“ představuje výstavu ředitel Divadla Drak Tomáš Jarkovský.

Dílny divadla nakonec přišly s myšlenkou dvou mechanických loutek, baletky a harlekýna, a dvou venkovních her. „Loutky jsou koncipovány tak, že je děti nebo i dospělí mohou nějakým způsobem rozhýbat, oživit, udělat jimi jednoduché gesto... Aniž by museli být příliš zdatní, vyzkouší si jednoduše princip vodění loutky,“ vysvětluje vedoucí dílen Divadla Drak a umělecký řezbář Jiří Bareš. Všechny herní prvky kombinují dřevo a železo. „Objekty budou před divadlem umístěny několik měsíců, a tak jsme museli najít kompromis mezi robustností, aby vydržely co nejdéle, a poetikou, kterou jsme chtěli loutkám vtisknout,“ doplňuje Bareš.

V létě 2021 pak byla venkovní expozice s podporou Nadace ČEZ rozšířena o další dva objekty a do budoucna plánujeme výstavu nadále rozšiřovat o další.

In June 2020, an open-air exhibition of freely accessible interactive objects was created in front of the Drak Theatre building: two mechanical puppets and two games, created by the stage designer Tereza Vašíčková, artistic carver Jiří Bareš and artistic joiner Štěpán Uherka.

The pleasant environment of greenery in front of the theatre directly encourages families with children and other visitors to spend their free time here, so we decided to gradually settle the space with freely accessible playing elements. We do not want to create a playground, but the exhibited objects thematically connect with the aesthetics and magic of the puppet theatre.

Za Příběhem Draku / Beyond the Story of Drak

Datum zahájení 1. července 2020 / Opening date 1 July 2020

Druhou novinkou, kterou si mohli návštěvníci v průběhu letních prázdnin v divadle a kolem něj užít, je dobrodružná výprava Za Příběhem Draku, která navázala na stálou expozici v galerii Labyrint Příběh Draku 1958–2018. Trasa výpravy začíná a končí právě v Labyrintu Divadla Drak, kde účastníci obdrží potřebné informace a pracovní list s mapou. První část výpravy se odehrává venku v okolí divadla. Poutníci se pohybují podle herní mapy a plní interaktivní úkoly, luští hádanky a postupně získávají jednotlivé indikce potřebné k zdárnému dokončení hry a nalezení pokladu, který se ukrývá v bludišti vitrín v expozici výstavy.

Výtvarné řešení výpravy / Art design of the exhibit:
Tereza Vašíčková

The second new feature that visitors could enjoy during the summer holidays in and around the theatre is an adventurous expedition Beyond the Story of Drak, which followed in the footsteps of the permanent exhibition of The Story of Drak 1958–2018 in the Labyrinth gallery.

Hradecká kulturní pátračka / Hradec cultural scavenger hunt

PRÁZDNINOVÁ BOJOVKA PO STOPÁCH KULTURY

Datum zahájení 1. července 2021 / Opening date 1 July 2021

Na letní měsíce v roce 2021 iniciovalo Divadlo Drak vznik dalšího speciálního programu a ke spolupráci tentokrát přizvalo i další královéhradecké kulturní organizace Galerie moderního umění, Klicperovo divadlo, Muzeum Východních Čech, Filharmonii Hradec Králové a Bio Central.

„Impusem pro vznik této pátračky byla naše zkušenosť z předchozího roku, kdy jsme vytvořili bojovku Za Příběhem Draku. Měla velmi dobrý ohlas a zároveň skvěle zafungovala pro rodiny s dětmi v létě, kdy divadlo nehráje. Kvůli pandemii covid-19 je provoz všech kulturních organizací dlouhodobě přerušen, ale protože věříme, že přes léto se opatření uvolní, spojili jsme síly, abychom se navzájem podpořili, společně připomněli veřejnosti, že kultura tu pro ni stále je, a zároveň rozšířili naší programovou nabídku v průběhu léta, kdy obdobně jako v loňském roce bude jistě řada lidí trávit prázdniny v ČR,“ představila projekt vedoucí produkce Divadla Drak Barbora Kalinová.

Hradecká kulturní pátračka chce účastníkům nabídnout především zážitek. Nemá být pouhou turistickou trasou, organizátoři chtějí představit jednotlivé instituce jako živá, inspirativní a přátelská místa a víc je otevřít široké veřejnosti.

V okolí či uvnitř jednotlivých institucí jsou umístěna stanoviště, kde prostřednictvím hry, splněním interaktivního úkolu, vyluštěním tajenky či rozrešením šifry účastníci získají indicii, díky které budou moci pokračovat dál v pátrání a zároveň nahlédnout do zákulisí kulturních organizací a vybraných profesí.

Výtvarné řešení / Art design: Jindřich Max Pavláček

Drak Theatre initiated another special programme for the summer months in 2021 and this time it invited other Hradec Králové cultural organisations, The Gallery of Modern Art, Klicper Theatre, Museum of Eastern Bohemia, Hradec Králové Philharmonic and Bio Central, to participate.

The Hradec Cultural Scavenger Hunt primarily wants to offer the participants an experience. It should not be merely a tourist route, but the organisers want to present the individual institutions as lively, inspirational and friendly places and to open them more to the general public.

In the vicinity of or inside the individual institutions, there are posts where, through the game, by fulfilling an interactive task, uncovering a password or solving a secret code, the participants acquire a clue, thanks to which they will be able to continue to search while, at the same time, getting a look behind the scenes of the cultural organisations and selected professions.



FESTIVAL

Divadlo evropských regionů & Open Air Program Letos jinak / Theatre European Regions & Open Air Program This year differently

Tradiční královéhradecký festival Divadlo evropských regionů, který oslavil v roce 2019 pětadvacáté narozeniny a současně jeho Open Air Program dvacáté narozeniny, se v roce 2020 kvůli pandemii neuskutečnil v tradiční podobě, na jakou jsou divadelníci i jejich diváci zvyklí. Přesto se tři hlavní organizátoři celé

akce, a to Klicperovo divadlo, Divadlo Drak a kulturní neziskovka kontrapunkt, rozhodli připravit alternativní, a přesto atraktivní program, který aspoň připomněl tradiční oslavu divadla. V termínu 26. – 28. 6. 2020 se tak uskutečnil mimořádný ročník divadelního festivalu s podtitulem LETOS JINAK, který se odehrál na parkovišti Flošna, v Letním kině Šírák a před Divadlem Drak.

V průběhu tří festivalových dnů se v Hradci Králové uskutečnilo celkem 31 akcí zahrnujících divadelní představení, pohádky, improvizace či hudební koncerty, na něž přišlo na 3 100 diváků. Na organizaci se podílel padesátičlenný tým. Do projektu se zapojily i další královéhradecké kulturní subjekty, jako je Filharmonie Hradec Králové a kino Bio Central.

Programově festival pokryl obvyklou škálu žánrů a typů divadel. Divadlo pod Palmovkou přijelo s úspěšnou inscenací Jak sbalit ženu 2.0 či Divadlo Husa na provázku čerstvě po premiéře uvedlo představení Gadžové jdou do nebe. Domácí Divadlo Drak představilo koncertní verzi inscenace O bílé lani, Klicperovo divadlo uzavřelo celý víkendový program koncertem herecké kapely Mastix. Z původně plánovaného programu open air části festivalu vystoupily vybrané nezávislé i amatérské soubory z různých koutů ČR. Nezávislou novocirkusovou scénu reprezentoval v Hradci Králové oblíbený Holektiv s představením Letkyně, neprofesionální scénu zastupovaly skvělé soubory Špenát a Kedlubna či Nabalkoně. O své nepríšli ani milovníci improvizace. Program v Šíráku tvořila představení Divadla Alfa Plzeň, Naivního divadla Liberec a nezávislých souborů Bratři v tricku a Studia Damúza. Sobotní dopoledne i odpoledne pak v Šíráku patřilo Cirku La Putyka s jeho novou inscenací Kaleidoscope, která vznikla v režii Maksima Komara v době koronavirové pandemie.





REGIONY / THE REGIONS

Mezinárodní divadelní festival Hradec Králové / International Theatre Festival Hradec Králové

V roce 2021 vstoupil festival Divadlo evropských regionů a Open Air Program do dalšího čtvrtstoletí své existence s inovovaným názvem a novou vizuální identitou, jejímž autorem je grafik Přemysl Zajíček. 26. ročník se tak v termínu 18. – 25. června poprvé konal pod názvem REGIONY – Mezinárodní divadelní festival Hradec Králové.

Po roční částečné odmlce se festival vrátil s bohatým programem, který v osmi festivalových dnech zahrnoval na 265 činoherních, alternativních, loutkových či pohybových divadelních představení, tanečních performancí, improvizace, koncerty a pestrý doprovodný program. Již tradičně své návštěvníky pohostili tři hlavní organizátoři celé akce – Klicperovo divadlo, Divadlo Drak a kulturní neziskovka kontrapunkt.

Zahraniční účast zahrnovala dvanáct souborů ze sedmi evropských zemí (Francie, Litva, Německo, Polsko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko). V Besedě se hned v pátek 18. června představilo Prešovské národní divadlo s inscenací Kramerová vs. Kramer a následné slavnostní zahájení obstaralo představení slovinské inscenace Medea v podání Národního divadla Maribor a režii proslulého režiséra Olivera Frijiče. První festivalový pátek se navíc vůbec celý nesl ve slovinském duchu, protože vedle mariborské činohry se v tentýž den v Draku představilo také Loutkové divadlo Lublaň s inscenací Sbohem. Ze zahraničních souborů mohli diváci ještě zhlédnout na hlavní scéně Klicperova divadla Vojcka podání Litevského národního divadla z Vilniusu, a to v neděli 20. června. V pátek 25. června byla opět v Klicperově divadle v rámci slavnostního zakončení uvedena inscenace Jak veliký je tento svět, kterou pro loutkové divadlo ve Wroclawi

vytvořila hradeckým divákům důvěrně známá režijní dvojice SKUTR. V Divadle Drak se vedle zmiňovaného Loutkového divadla Lublaň představil soubor La Mue/tte z francouzského Nancy, katalánské soubory Tombs Creatius a Animal Religion (všechny tři během festivalového víkendu) a dva slovenské soubory. Zatímco Nové divadlo Nitra se už v Hradci stalo pravidelným hostem a součástí festivalového programu bylo již potřetí, vůbec poprvé se mohlo hradecké publikum zevrubně seznámit s tvorbou Bratislavského bábkového divadla, které během čtvrtéčního a pátečního dne uvedlo v Draku na různých scénách hned tři své inscenace. Zahraniční část programu pak doplnily dva soubory s německou účastí. V pátek 18. června v Městské hudební síni autorská dvojice Felix Baumann (Německo) a Sean Henderson (USA) uvedla inscenaci Jak věci fungují, celkem třikrát se pak od úterý do čtvrtka v Žižkových sadech se svým projektem Maps Letters Projects představila berlínská umělkyně Neitah Janzing.

Tradiční důraz klade festival Regiony na prezentaci výrazných počinů českých regionálních scén. Z činoherních souborů se tak diváci mohli těšit na Činoherní studio Ústí nad Labem s inscenací Pábitelé, Horácké divadlo Jihlava s inscenací Martinů – Česká rapsodie, Divadlo F. X. Šaldy s inscenací Sylva či ostravské Divadlo Petra Bezruče s Mechanickým pomerančem. V Divadle Drak se pak se svými inscenacemi představilo kladenské Divadlo Lampion, Malé divadlo z Českých Budějovic, plzeňské Divadlo Alfa a Naivní divadlo Liberec. Součástí tohoto programového bloku byla samozřejmě i prezentace významné části repertoáru pořadatelských divadel, tedy Klicperova divadla a Divadla Drak. Vedle regionálních scén se na festivalu představily také dva významné pražské soubory, Městská divadla pražská s inscenací Dr. Johann Faust, Praha II., Karlovo nám. 40 a Divadlo pod Palmovkou s inscenací 294 statečných.

Program Regionů také vždy věnuje velkou pozornost nezávislému divadlu. Na scénách obou pořadatelských divadel, v divadelním stanu nebo pod širým nebem se objevila divadla X10, A studio Rubín, Meetfactory, Divadelní spolek JEDL, D21, Depresivní děti touží po penězích, Geisslers Hofcomoedianten, Studio Damúza, Buchty a loutky, LokVar, D'Epog, Vosto5, Buran-Teatr, Nejhodnější medvídci & Divadlo na tahu a řada dalších. Stále větší prostor se v hradeckém festivalovém programu otevírá také souborům věnujícím se novému cirkusu či s ním hraničícím žánrům, ať už se jedná o profesionální etablované soubory, jako je Cirk La Putyka, Bratři v tricku či Squadra Sua, nebo ty neprofesionální. Amatérské neprofesionální divadlo je další nedílnou součástí programu Regionů, a to jak v podobě účasti již zavedených a respektovaných souborů, tak těch nově vzniknulých. Stejně tak bývá na festivalu pravidelně prezentována studentská tvorba, letos zejména v podobě řady inscenací vzniklých na pražské DAMU, včetně absolventské inscenace Přelet nad kukačcím hnízdem, kterou v neděli ve Studiu Beseda uvedlo pražské Divadlo DISK.

Pro diváky se znovu otevřely všechny tradiční scény v obou pořadatelských divadlech, v Žižkových sadech, na starém městě i jinde. Po předchozí zkušenosti z pořádání mimořádného ročníku k nim pro úterý 22. 6. přibylo ještě Letní kino Šírák. Tam se vedle odpoledního představení Kabaret Dynamit již zmiňovaného souboru Cirk La Putyka odehrál večer od 22 hod. livegamingový koncert kapely Zrní spojený s počítacovou hrou Hrdina.

Novinkou byly ucelené jednodenní dramaturgické cykly tematicky propojující různé scény či žánry a téma. Ty odstartovaly hned na úvod pátečním Slovinským dnem, středa 23. 6. proběhla ve známení dystopií (inscenace R.U.R., R.U.R. 2.0, Prefaby a Mechanický pomeranč) a čtvrtok 24. 6. byl zasvěcen moderním českým dějinám (inscenace Hana, 294 statečných a Emil čili O Háčkovi). Ve stejný den se pak ještě v Draku běžel maraton loutkářského punku za účasti těchto závodníků: LokVar, Buchty a loutky, Hza Bažant, Plata company + mir.theatre nebo divadlo b a T601. Programovou samozřejmostí je pak pestrá nabídka večerních koncertů (Zrní, Terne Čhave, Hm..., the Valentines, M'alone, Circus Brothers, Šimanský – Niesner a celá řada dalších), stejně jako bohatý program pro rodiny s dětmi, který se zdaleka neomezoval jen na scény a okolí Divadla Drak, ale zahrnoval také představení a workshopy v Žižkových sadech, na letní scéně Klicperova divadla, v Divadelním stanu, Městské hudební síni a mnoha dalších místech.

From 26 to 28 June 2020, an extraordinary edition of the annual theatre festival with the subtitle THIS YEAR DIFFERENTLY took place in the Flošna parking lot, the Šírák outdoor cinema and in front of Drak Theatre. During the course of three festival days, a total of 31 events took place in Hradec Králové, including theatre performances, fairy tales, improvisations and concerts, to which 3100 spectators came. Other mainstays of Hradec Králové culture, such as the Hradec Králové Philharmonic and Bio Central cinema, also participated in the project. After the partial pause last year, the festival returned from 18 - 25 June 2021 under the new name REGIONS – International Theatre Festival Hradec Králové with a rich program that included, over eight festival days, 265 drama, alternative, puppet and movement theatre performances, dance performances, improvisations, concerts and a varied accompanying programme. Traditionally, the three main organisers of the event – Klicpera Theatre, Drak Theatre and the cultural non-profit organisation kontrapunkt – welcomed the visitors. The foreign participation included twelve groups from seven European countries (France, Lithuania, Germany, Poland, Slovakia, Slovenia and Spain). New features included comprehensive one-day dramaturgical cycles thematically connecting various stages or genres and themes.



Film Vyšla hvězda nad Betlémem / A star appeared over Bethlehem – online

On-line premiéra 19. prosince 2020
Online premiere 19 December 2020

Na období adventu připravilo Divadlo Drak pro své diváky speciální dárek. Je jím filmová verze oblíbené vánoční inscenace Vyšla hvězda nad Betlémem natočená v autentickém prostředí kostela sv. Jana Křtitele na Novém Hradci a jeho bezprostředním okolí. Nejedná se přitom o pouhý záznam divadelní inscenace provedené v netradičním prostředí, nýbrž o její plnohodnotnou filmovou adaptaci. Divákům a příznivcům Draku chtělo divadlo tímto způsobem poděkovat za přízeň a vynahradit jim tradiční adventní program, který musel být ze známých důvodů zrušen.

„Přemýšleli jsme jaký program našim divákům můžeme nabídnout v době adventu, kdy pro řadu z nich je návštěva Divadla Drak již tradicí, bez které si vánoční čas ani neumí představit. I pro nás je toto období symbolem setkávání, zpívání koled a vůně cukroví a svařáku, ale jelikož divadlo musí zatím zůstat zavřené, rozhodli jsme se naše diváky obdarovat jinak. Inscenace Vyšla hvězda nad Betlémem je v původní, divadelní podobě situována do stylizovaného kostela, za jehož zdmi je slyšet ozvěnu vánočních trhů. A právě tento – původně čistě divadelní rámec – se stal východiskem pro koncepci filmové verze, která nám otevřela možnost jej nově rozehrát. Navíc se oproti původní divadelní podobě ve filmové verzi objeví celý soubor divadla,“ přiblížil vznik režiséra inscenace Jakub Vašíček.

Filmovou verzi inscenace Vyšla hvězda nad Betlémem uvedlo Divadlo Drak v období adventu od 19. do 31. prosince 2020 ve dvacáti reprízách. Zhlédnout ji mohli zájemci vždy v konkrétním čase, obdobně jako to bývá u živého divadelního představení, a to zdarma on-line na Youtube kanálu Divadla Drak.

Námět / Story: Josef Volák

Autor divadelní hry / Author of play: Pavel Vašíček

Úprava / Adaptation: Tomáš Jarkovský a Jakub Vašíček

Divadelní režie / Theatre direction: Jakub Vašíček

Scéna / Stage design: Kamil Bělohlávek

Kostýmy / Costumes: Tereza Vašíčková

Loutky a malby / Puppets and painting: Jiří Bareš

Hudba / Music: Adam Michna z Otradovic, Daniel Čámský

Dramaturgie / Dramaturgy: Tomáš Jarkovský

Režie filmu / Film director: Jakub Vašíček a Petr Vyšohlíd

Scénář / Screenplay: Jakub Vašíček, Petr Vyšohlíd, Tomáš Jarkovský

The film version of the popular Christmas production A Star Appeared Over Bethlehem, filmed in the authentic environment of the Church of St. John the Baptist in Nový Hradec and its immediate surroundings. This is not just a mere recording of a theatre production performed in a non-traditional environment, but a full-fledged film adaptation. The production of A Star Appeared Over Bethlehem in its original, theatrical form is situated in a stylised church, behind whose walls the echoes of Christmas markets can be heard. And it was this, originally a purely theatrical framework, that became the starting point for the concept of the film version, which gave us the opportunity to perform it again. In addition, the entire theatre troupe appears in the film version, unlike the original theatrical form.



Václav Poul

(20. 8. 1951 Praha – 14. 1. 2021 Hradec Králové)
(20. 8. 1951 Prague – 14. 1. 2021 Hradec Králové)

Na začátku roku 2021 zasáhla Divadlo Drak velice smutná zpráva. 14. ledna zemřel nás milovaný kolega Václav Poul. Patřil mezi nejvýraznější herecké osobnosti českého loutkového divadla. Studium herectví na Katedře loutkového divadla na Divadelní fakultě Akademie múzických umění v Praze absolvoval v roce 1979. Ještě během závěrečného ročníku nastoupil společně s Tomášem Dvořákem a Blankou Josephovou-Luňákovou do plzeňského Divadla Alfa, kde strávil čtyři sezony. Po nich přijal na tři roky angažmá v Naivním divadle Liberec a v roce 1985 se stal členem souboru Divadla Drak. Ve všech svých působištích zanechal nesmazatelnou stopu jako vynikající herec, skvělý kolega a mimořádný člověk. Za bezmála 36 let svého působení v Draku se stal jednou z nejvýznamnějších osobností jeho historie a vytvořil tu celou řadu nezapomenutelných rolí, mj. v inscenacích Prodaná nevěsta (1986), Královna Dagmar (1988), Mysteria Buffa (1990), Pinokio (1992), Tři zlaté vlasy děda Vševeda (1998), Jak si hrají tatínkové (2005), Zlatovlánska podle M. D. Rettigové (2008), Labyrint světa a ráj srdce (2015) a mnohých dalších. Poslední inscenaci, kterou v Draku nazkoušel, byl Faust (2018) inscenovaný k 60. výročí divadla. V roce 2017 se rozhodl odejít do penze, ale v divadle dál působil jako jeho stálý host. Byl ženatý s herečkou Klicperova divadla Zorou Valchařovou-Poulovou, s níž měl dvě dcery, Marii a Elišku.

Od ledna 2021 měl společně s Blankou Josephovou-Luňákovou v Draku režírovat inscenaci Kašparův zvěřinec. Blanka se s ním v Divadelních novinách rozloučila tímto textem:

„Ahoj Vendo! Halo halo halo! ozývalo se na druhé straně, i když číslo volajícího nebylo neznámé. Popřípadě ještě dodával: Už jsem tady, pokud jsem ho předtím telefonem trochu nahářela.

A tak jako jeho odchod přišel překotně, stejně překotně, bez ladu a skladu se mi vybavují vzpomínky a historky... Jak jsme se poznali na „loutkárně“ DAMU a pak v Plzni po nástupu celého ročníku do Divadla Alfa bydleli v ubytovně přezdívané Vila Róza, což předtím bývala lednice masa. Zamrzala nám tam první dny voda ve skle-ničce. Ale krásnej život! Vzpomínám na bujaré večírky nás, tehdy mladých, se staršími členy souboru a s režiséry v čele s Karlem Makonjem a Karlem Brožkem. Jak Brožek volal z okna na rozložené sousedy, kteří museli brzy ráno vstávat do práce: Měli jste mít talent!

Jenže my jsme nejen pařili, ale taky pracovali jako diví – i dvanáct hodin denně, když to bylo třeba. A Venda tuhle krásnou dřínu poznal i později v Divadle Drak s Josefem Kroftou, o kterém tak často a s takovou láskou mluvil. O jeho práci a o významu a funkci loutek. Nedávno někdo prohlásil, že Krofta už tam nahoře má docela slušnej ansáml. Ale Vendu stoprocentně ještě přijal.

Venda byl mimo jiné mistrem stříhů, které fungovaly bezvadně na jevišti i mimo ně, při vyprávění historek. Uměl i během jediné věty zlomit situaci, objevit podtext. Byl mistrem laskavé ironie vůči jiným i vůči sobě samému. Přistihla jsem se, že jsem jednou použila frázi: To je taková poulovina, když někdo „prodal“ zdánlivě zahzenou pointu.

Měl smysl pro gag, loutkovou detailní vyhrávku. Měli jsme spolu inscenovat loutkovou hru, kterou jsem psala. Vzpomínám, jak jsem mu volala, abych s ním prokonzultovala základní myšlenku, o čem to celé bude – že Kašpar už nechce být hajným, sundá z hájenky parohy, nasadí si čepici s rolničkami a... pokračovala jsem dál. Asi po pěti minutách se ozvalo: Promiň, já tě teď neposlouchal. Už jsem si představoval, jak na ty parohy nedosáhne, vrátí se do domečku a přinese si židlí...

Měl hrůzu z toho, že na jevišti zapomene text, a tak si vymýšlel náhradní texty, které by mohl eventuálně říct místo toho. A náhradní k náhradním. A učil se je nazepamět. Takže nakonec uměl perfektně všechny varianty. Byl nesmírně talentovaný. A nervák. A dříč. Byl nadšený ze svých seniorských slev a hodlal si užívat života mimo divadlo. Třeba na golfu, kterému v poslední době propadl a jehož trávníku dal někdy pořádně zabrat. Drny veselé léta vzduchem... Ale taky jsme spolu mluvili o strachu z nemoci, z bolavého stáří, z bezmoci. Halo halo halo, Vendo! Jenom tvoje Už jsem tady... teď v sobě nese hořkou příchuť.“

Budeš nám, Vendo, všem moc chybět.
Nikdy na Tebe nezapomeneme.



At the beginning of 2021, Drak Theatre was hit by very sad news. On January 14, our beloved colleague Václav Poul passed away. He was one of the most prominent actors in Czech puppet theatre. He graduated from the Department of Puppet Theatre at the Theatre Faculty of the Academy of Performing Arts in Prague in 1979. During his final year, he joined Tomáš Dvořák and Blanka Josephová-Luňáková in the Alfa Theatre in Plzeň, where he spent four seasons. After this, he accepted an engagement at the Naive Theatre Liberec for three years and in 1985 he became a member of the Drak Theatre troupe. He left an indelible mark in all the places he worked as an outstanding actor, a wonderful colleague and an extraordinary man. In his almost 36 years at Drak, he became one of the most important figures in its history and he created a number of unforgettable roles here, including the productions The Bartered Bride (1986), Queen Dagmar (1988), Mysteria Buffa (1990), Pinocchio (1992), Three Gold Hairs of Old Man Know-All (1998), How Daddies Play (2005), Goldilocks by M. D. Rettigová (2008), Labyrinth of the World and Paradise of the Heart (2015) and many others. The last production he rehearsed in Drak was Faust (2018), staged for the 60th anniversary of the theatre. In 2017 he decided to retire, but he continued to act in the theatre as its permanent guest. He was married to Klicpera Theatre actress Zora Valchařová-Poulová, with whom he had two daughters, Marie and Eliška.

Drak na doma / Drak at home

V reakci na pandemickou situaci Divadlo Drak stejně jako ostatní divadla v ČR i po celé Evropě hledalo a nacházelo alternativní způsoby, jak zprostředkovat svou tvorbu svým příznivcům, jak s nimi neztratit kontakt a překlenout toto pro divadlo zcela ochromující období. Hned v březnu 2020 vznikl projekt Drak na doma, jehož cílem bylo zpříjemnit rodinám s dětmi volný čas, který museli místo návštěvy divadla trávit doma, a pedagogům pomoci v on-line výuce. Obsah byl také nabídnut dětským domovům z Královéhradeckého kraje. Projekt běžel s přestávkami až do 31. 12. 2020 a v jeho rámci byly realizovány tyto projekty:

PŮVODNÍ OBSAH

- Video četba na pokračování z knihy Petry Soukupové: Kdo zabil Snížka, 25 kapitol načetli zaměstnanci divadla
- 9 pracovních listů ke zveřejněným záznamům inscenací
- 16 dílů cestopisného seriálu Kde všude jsme nehráli

- 5 Domácích ateliérů – workshopy a návody na divadelní či výtvarné aktivity pro rodiny s dětmi (Šípková Růženka, Stínové divadlo, Textilním návrhářem snadno a skvěle, Drak do lesa, Vystříhovánky A neříkej to ve škole...)
- 3 díly tutoriálu lektorského oddělení Divadlo DOMA, jak si vytvořit vlastní divadelní inscenaci od výběru titulu po premiéru
- 5 dílů komentované prohlídky výstavy A neříkej to ve škole... výstava mapuje období totality od pražského jara po sametovou revoluci pohledem jedné obyčejné rodiny. Skládanka komiksových miniatur prezentuje každodenní život této fiktivní rodiny na pozadí faktických dějinných událostí, které se v Československu mezi roky 1968 a 1989 odehrály
- 5 dílů průvodce divadelními profesemi Srdcem Drak – video medailonky a pracovní listy (režisér, scénograf, řezbář, vedoucí techniky, herec)

Z ARCHIVU DIVADLA

- 10 zveřejněných záznamů inscenací – O bílé lani, Černošská pohádka, Poslední triku Georgese Mélièse, Ikaros, Zlatovláška podle M. D. Rettigové, A do třetice všechno..., Amundsen kontra Scott, Princezna Turandot, Faust
- Zed' aneb Jak jsem vyrůstal za železnou oponou – záznam zveřejněn 17. 11. 2020 v den výročí sametové revoluce
- Noc divadel 2018 – zveřejněno 21. 11. na Noc divadel
- 14 Písniček na doma – písničky ze slavných inscenací divadla

Část originálního obsahu je stále dostupná na YouTube kanálu Divadla Drak.

In reaction to the pandemic situation, Drak Theatre, like other theatres in the Czech Republic and throughout Europe, was looking for and finding alternative ways to convey its work to its supporters, ways to not lose contact with them and to bridge the entire period, which was completely crippling for the theatre. In March 2020, the "Drak at Home" project was created, aimed at making, for families with children, the free time they had to spend at home together instead of visiting the theatre more pleasant, and to help teachers with online teaching. The content was also offered to children's homes in the Hradec Králové Region. The project ran with breaks until 31. 12. 2020. Part of the original content is still available on Drak Theatre's YouTube channel.

Přehled sezón

PREMIÉRY

Zed' aneb Jak jsem vyrůstal za železnou oponou /

21. září 2019, Studio

Cesta / 15. listopadu 2019, Studio

Šípková Růženka / 5. září 2020, Hlavní scéna

Do hajan! / 26. září 2020, Hlavní scéna

Kašparův zvěřinec / 5. června 2021, Hlavní scéna

R.U.R. 2.0 / 12. června 2021, Studio

OCENĚNÍ A NOMINACE

2020 – Výroční cena města Hradec Králové za kulturní počin roku tzv. „Hradecká múza“ pro autorky inscenace Zed' aneb Jak jsem vyrůstal za železnou oponou Miřenku Čechovou a Dominiku Špalkovou.

2020 – Širší nominace na Cenu Thálie v kategorii Loutkové divadlo pro 3 zástupce Divadla Drak: Jazmínu Piktovou a Milana Hajna za herecký výkon v inscenaci Zed', aneb Jak jsem vyrůstal za železnou oponou a Dominika Linku za herecký výkon v inscenaci Cesta.

2020 – Cena za nejlepší režii na 19. ročníku Mezinárodního festivalu divadla pro děti Banja Luka 2020 v Bosně a Hercegovině pro Jakuba Vašíčka za inscenaci Šípková Růženka.

2021 – Divadlo Drak získalo nominaci na Výroční cenu města Hradec Králové tzv. „Hradeckou múzu“ za inscenaci Šípková Růženka.

2021 – Tři ocenění pro tvůrce inscenace Do hajan! na Mezinárodním divadelním festivalu Mateřinka 2021 – cena hejtmana Libereckého kraje za režii a choreografií pro Veroniku Poldauovou Riedlbauchovou, cena pro Mariannu Stránskou za scénografii a Michala Kříže za light design a cena pro skladatele Jana Čtvrtníka za hudbu.

ZAHRANIČNÍ FESTIVALY

2019 – 30th International puppet festival Summer Puppet Pier

2019, Maribor, Slovinsko – A na noze pevnina

2019 – Maribor Theatre Festival, Slovinsko – Bílý tesák

2020 – Mezinárodní festival alternativního divadla FIAT, Černá Hora – A na noze pevnina

2020 – 19. ročník Mezinárodního festivalu divadla pro děti Banja Luka 2020 v Bosně a Hercegovině – Šípková Růženka, on-line

2021 – Festiwal Teatralna Karuzela Teatr Pinokio, Lodž, Polsko, Bílý tesák

2021 – Festival A-hoj!, Tokio, Japonsko,
Poslední tik Georges Mélièse, on-line

MEZINÁRODNÍ INSTITUT FIGURÁLNÍHO DIVADLA

MIFD je v rámci vnitřní organizace Divadla Drak organizátorem aktivit spojených s nejrůznějšími formami vzdělávaní, zaštítuje experimentální umělecké projekty, výstavy, studijní stáže a rezidenční programy.

REZIDENCE

Studio DAMÚZA – Ronja, dcera loupežníka / 7.–11. prosince 2020

KALD DAMU – Černý les / 16.–25. července 2021

VÝSTAVY

STÁLÁ EXPOZICE

Příběh Draku 1958–2018 / vernisáž 8. října 2019

Výstava vypráví příběh 60leté historie Divadla Drak.

Venkovní expozice herních prvků / vernisáž 26. června 2020

Volně přístupná výstava interaktivních objektů v plenéru před Divadlem Drak.

KRÁTKODOBÉ VÝSTAVY

Monology věcí / 15. října 2019 – 3. listopadu 2019

Výstava výtvarných prací, autorské čtení a křest knihy, na které se podíleli žáci ZUŠ Střezina a ZUŠ Třebechovice pod Orebem.

A neříkej to ve škole... / 17. listopadu 2019 – 17. listopadu 2020

Výstava mapující období totality od pražského jara po sametovou revoluci pohledem jedné obyčejné rodiny.

Dračí animační herna a Trojhlas / 15. prosince 2020 – 31. srpna 2021

Vhled do unikátního světa loutkové ruční animace.

KLÍNIKA

Divadlo Drak a Mezinárodní institut figurálního divadla o.p.s. s Katedrou výchovné dramatiky DAMU Praha společně vstoupily v roce 2018 do pětiletého programu s názvem Klinika. Cílem projektu je nejen vybudovat, ale i kriticky v praxi ověřit nový typ školního pracoviště pro studenty uměleckých oborů. Inspirací projektu jsou klinická pracoviště lékařských či pedagogických fakult.

Klinický týden proběhl v Draku v termínu od 23. do 28. září 2020 a zúčastnilo se ho 8 studentů a 3 pedagogové.

Součástí programu byl i workshop se zahraniční lektorkou herečkou a režisérkou z polského sociálního divadla Kolektyw Kobietostan Agnieszka Bresler, která se dlouhodobě zabývá divadelní prací se specifickými skupinami (vyloučené lokality, Romové, vězni a vězenky, senioři).

GAUDEAMUS THEATRUM

Divadlo Drak a Mezinárodní institut figurálního divadla je již od roku 2012 iniciátorem a pořadatelem Mezinárodního setkání vysokých uměleckých škol Gaudeamus Theatrum. Jeho 9. ročník měl být věnován osobě architekta Josefa Gočára a připravě site-specific performativního projektu realizovaného přímo ve vybraných gočárovských prostorách a věnovaného reflexi Gočárova díla. Workshop měl být realizován pod vedením režiséry MgA. Lucii Repašské a souboru experimentální inscenacní platformy D'epog za spolupráce s teoretikem, historikem architektury PhDr. Ladislavem Zikmundem-Lenderem. Po dvou letech přeložení termínu musel být tento ročník kvůli přetravávající pandemické situaci bez náhrady zrušen. S realizací již detailně připraveného konceptu však počítáme do budoucna.

DĚTSKÝ DIVADELNÍ SOUBOR

Při Divadle Drak působí celoročně dětský divadelní soubor, který má 10 členů ve věku 9–13 let.

LEKTORSKÉ ODDĚLENÍ

Lektorské oddělení Divadla Drak hledá stále nové cesty k propojování umění a vzdělávání a rozvíjení zejména divácké gramotnosti dětí i dospělých. V sezóně 2019/20 a 2020/21 nabízelo programy pro školy od mateřských po vysoké i akce pro širokou veřejnost a rozšířilo svou činnost a řadu on-line aktivit.

OSTATNÍ ČINNOST

- Drak na doma / on-line
- Příměstské tábory
- Setkání stipendistů programu MenArt Nadačního fondu Magdaleny Kožené
- Den pro zavěšenou vstupenku
- Vítání občánků – ve spolupráci s městem Hradec Králové
- Noc literatury
- Audimafor

HÓSTÉ

Divadlo Alfa, Plzeň

Divadlo U staré herečky

Studio Damúza

Divadlo Polárka

Jindřich Tošner

Neřež

Rudy Linka

Merta, Hrubý, Fencl

Nerez a Lucia

Karel Plíhal

Miloš Dvořáček – Kytarový betlém Matyáše Brauna

Luboš Pospíšil a 5P

Vladimír Merta a Ondřej Fencl

PŘIŠLI

2019/2020

Tomáš Jarkovský – ředitel a dramaturg

Michaela Součková – ekonomická a provozní náměstkyně

Martina Matoušková – produkční

Tereza Vašíčková – scénografka

Lukáš Jindra – hlavní účetní

Klára Svobodová – lektorka

Josef Horvát – jevištění technik

2020/2021

Šimon Ženíšek – zvukař

Jan Tomáš – zvukař

Klára Vančáková – referentka obchodního oddělení

Edita Valášková – herečka

Šimon Dohnálek – herc

Ilona Jiroutová – vedoucí penzionu Amátky

Roman Pěnička – jevištění technik

ODEŠLI

2019/2020

Eliška Finková – ředitelka

Dominika Špalková – umělecká ředitelka a dramaturgyně

Petra Kopecká – vedoucí obchodního oddělení

Barbora Richterová – hlavní účetní

Jana Pecinová – vedoucí Penzionu Amátky

Josef Horvát – jevištění technik

Josef Kořínek – zvukař

Jazmína Piktová – herečka

Filip Huml – herc

2020/2021

Filip Poskonka – vedoucí jevištění techniky,

zvukař a osvětlovač

Overview of the seasons

PREMIERES

The Wall - Growing Up Behind the Iron Curtain /
21 September 2019, Studio
The Journey / 15 November 2019, Studio
Sleeping Beauty / 5 September 2020, Main Stage
Bedtime! / 26 September 2020, Main Stage
Kašpar's Menagerie / 5 June 2021, Main Stage
R.U.R. 2.0 / 12 June 2021, Studio

AWARDS AND NOMINATIONS

2020 – The annual award of the city of Hradec Králové for the cultural achievement of the year called "Hradec Muse" for the original production of The Wall - Growing Up Behind the Iron Curtain from Miřenka Čechová and Dominik Špalková.

2020 – Wider nominations for the Thalia Award in the Puppet Theatre category for three representatives of Drak Theatre for Jazmina Piktovová and Milan Hajna for acting in the production The Wall - Growing Up Behind the Iron Curtain and Dominik Linka for acting in the production The Journey.

2020 – Best Director Award at the 19th International Festival of Theatre for Children Banja Luka 2020 in Bosnia and Herzegovina for Jakub Vašíček for the production of Sleeping Beauty.

2021 – The Drak Theatre was nominated for the Annual Award of the City of Hradec Králové, known as the "Hradec Muse", for their production of Sleeping Beauty.

2021 – Three awards for the creators of the production of Bedtime! at the International Theatre Festival Materinka 2021 - the award of the Governor of the Liberec Region for direction and choreography for Veronika Poldauf Riedlbauch, the award to Marianna Stránská for the stage design and Michal Kříž for the light design and the award for composer Jan Čtvrtník for the music.

FOREIGN FESTIVALS

2019 – 30th International Puppet Festival Summer Puppet Pier 2019, Maribor, Slovenia – Log Leg
2019 – Maribor Theatre Festival, Slovenia – White Fang
2020 – International Festival of Alternative Theatre FIAT, Montenegro – Log Leg
2020 – 19th International Festival of Theatre for Children Banja Luka 2020 in Bosnia and Herzegovina – Sleeping Beauty, online

2021 – Festiwal Teatralna Karuzela Teatr Pinokio, Łódź, Poland, White Fang

2021 – Festival A-hoj!, Tokyo, Japan, George Méliès' Last Trick, online

INTERNATIONAL INSTITUTE OF FIGURATIVE THEATRE

IIFT is the organiser of activities related to various forms of education within the internal organisation of Drak Theatre. It will present experimental art projects, exhibitions, study internships and residential programs.

RESIDENCES

Studio DAMÚZA - Ronia, the Robber's Daughter / 7 - 11 December 2020
KALD DAMU - Black Forest / 16 - 25 July 2021

EXHIBITIONS

PERMANENT EXHIBITIONS

The Story of Drak 1958–2018 / opening 8 October 2019
The exhibition tells the story of the 60-year history of Drak Theatre.

Outdoor exhibition of playing elements / opening 26 June 2020
Freely accessible exhibit of interactive objects in the open space in front of Drak Theatre.

SHORT-TERM EXHIBITIONS

Monology of Things / 15 October 2019 - 3 November 2019
An exhibit of works of art, book readings and the launch of a book, to which the students of the Střezina and Třebechovice pod Orebem elementary art schools participated.

And Don't Say It In School... / 17 November 2019 – 17 November 2020
An exhibition mapping the period of totality from Prague Spring to the Velvet Revolution from the perspective of an ordinary family.

Drak Animation Playroom and Three voices /

15 December 2020 – 31 August 2021

An insight into the unique world of manual puppet animation.

CLINIC

Drak Theatre and the International Institute of Figurative Theatre o.p.s., together with the Department of Educational Drama at DAMU Prague, entered jointly into a five-year program called "Clinic" in 2018. The goal of the project is not only to build, but also to critically assess in practice a new type of school workplace for students of art disciplines. The project is inspired by the clinical workplaces of medical and teaching faculties.

Clinic Week took place in Drak from 23 to 28 September 2020 and 8 students and 3 teachers participated in it.

The program also included a workshop with a foreign lecturer, an actress and director from the Polish social theatre Kolektyw

Kobietostan, Agnieszka Bresler, who has long been engaged in theatre work with specific groups (excluded localities, Roma, prisoners, seniors).

GAUDEAMUS THEATRUM

Drak Theatre and the International Institute of Figurative Theatre have been the initiator and organiser of the Gaudamus Theatrum International Meeting of Art Schools since 2012. Its 9th year was to have been dedicated to the architect Josef Gočár and to the preparation of a site-specific performative project realised directly in selected Gočár spaces and dedicated to the reflection of Gočár's work. The workshop was to be conducted under the direction of the director MgA. Lucie Repašská and a set of experimental production platforms D'epog, featuring cooperation with the theoretician and architecture historian PhDr. Ladislav Zikmund-Lender. After two reschedulings of the dates, this year had to be cancelled without recourse due to the persistent pandemic situation. However, we are counting on the implementation of the already highly prepared concept for the future.

CHILDREN'S THEATRE TROUPE

A children's theatre troupe that has 10 members aged 9-13 years operates year-round at Drak Theatre.

EDUCATION DEPARTMENT

Drak Theatre's Education Department is always looking for new ways to connect art and education and to especially develop the theatrical literacy of children and adults. In the 2019/20 and 2020/21 seasons, it offered programmes for schools from preschools to universities and events for the general public and expanded its activities and several online activities.

OTHER ACTIVITIES

Drak at Home / online
Day camps
Meeting of the MenArt scholarship recipients of the Magdalena Kožená Foundation.
Day for a suspended ticket
Welcoming new citizens – in cooperation with the city of Hradec Králové
Literature Night
Audimafor

GUESTS

Alfa Theatre, Plzeň
The Old Actress' Theatre
Studio Damúza
Polárka Theatre
Jindřich Tošner
Neřež

Rudy Linka

Merta, Hrubý, Fencl

Nerez and Lucia

Karel Plíhal

Miloš Dvořáček – guitar nativity scene by Matyáš Braun

Luboš Pospíšil and 5P

Vladimír Merta and Ondřej Fencl

WHO CAME

2019/2020

Tomáš Jarkovský – Executive Director and Dramaturge

Michaela Součková – Economic and Operations Deputy

Martina Matoušková – Producer

Tereza Vašíčková – Set Designer

Lukáš Jindra – Head Accountant

Klára Svobodová – Lecturer

Josef Horvát – Stage Technician

2020/2021

Šimon Ženíšek – Sound Engineer

Jan Tomáš – Sound Engineer

Klára Vančáková – Sales Department Officer

Edita Valášková – Actress

Šimon Dohnálek – Actor

Ilona Jiroutová – Manager of Pension Amátna

Roman Pěnička – Stage Technician

WHO LEFT

2019/2020

Eliška Finková – Executive Director

Dominika Špalková – Artistic Director and Dramaturg

Petra Kopecká – Head of Sales Department

Barbora Richterová – Head Accountant

Ilona Jiroutová – Manager of Pension Amátna

Josef Horvát – Stage Technician

Josef Kořínek – Sound Engineer

Jazmína Piktovová – Actress

Filip Huml – Actor

2020/2021

Filip Poskonka – Head of Stage Technology,

Sound Engineer and Lighting Technician



MAGAZÍN DIVADLA
DRAK A INSTITUTU
FIGURÁLNÍHO
DIVADLA
SEZÓNY 2019/20 & 2020/21

Redakce: Tomáš Jarkovský, Barbora Kalinová, Martina Marková,

Barbora Pokorná, Veronika Poldauf Riedlbauchová

Foto: Milan Hajn, Jiří N. Jelínek, Ondřej Littera, Josef Ptáček, archiv divadla

Grafická úprava: Jindřich Max Pavláček

Překlad: Kent Kasha

Korektury: Lenka Mazlová

Vydává Divadlo Drak a Mezinárodní institut figurálního divadla o.p.s.

www.draktheatre.cz

